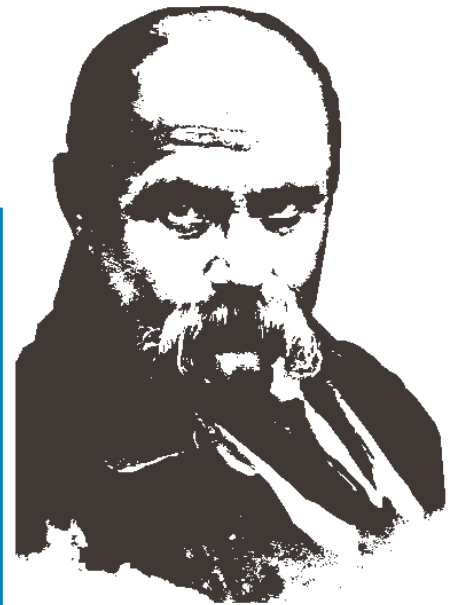

URIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 263-264 / mai 2014

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Luptați și veți învinge!

M. Mebrenko

9 Mai este o sărbătoare cu trei semnificații extrem de importante: ziua proclamării Independenței de stat a Țării Românești (1877), ziua Victoriei Coaliției Națiunilor Unite (U.R.S.S., Marii Britanii, S.U.A. și Franței) în cel de-al Doilea Război Mondial (1945) și ziua Europei (1985). Fiecare dintre aceste trei înțelesuri simbolizează o formă de independență, de libertate, de pace a poporului român. Indiferent de concepția fiecăruia dintre noi, trebuie să vedem ziua de 9 Mai ca pe un simbol care va rămâne totdeauna în tradiția noastră.

grarea Germaniei Federale în concertul european.

La 18 aprilie 1951, șase țări (Belgia, Franța, Germania, Italia, Luxemburg și Olanda) au semnat Tratatul de la Paris privind prima dintre comunitățile europene, Comunitatea Economică a Cărbunelui și Oțelului (CECO). Ulterior, în 1957, prin Tratatul de la Roma, a fost înființată Comunitatea Economică Europeană, precursora a Uniunii Europene de astăzi. În 2003, ziua de 9 mai are o încărcătură simbolică aparte, în contextul în care Uniunea Europeană

Al optulea an consecutiv România sărbătorește Ziua Europei. Uniunea Europeană, a cărei membră este țara noastră, constituie un cadru favorabil pentru conservarea și dezvoltarea identității naționale, construcția europeană fiind înainte de toate expresia unității în diversitate.

În București, pentru a sărbători împreună Ziua Europei 2014, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (FDSC) în parteneriat cu Departamentul pentru Relații Interetnice și Primăria Municipiului București a organizat

Ziua Europei 2014

9 Mai a fost aleasă ca Zi a Europei de Consiliul European de la Milano din 1985, apreciindu-se că punctul de pornire al construcției Europei unite a fost „faimoasa declarație” prin care, la 9 mai 1950, Robert Schuman, ministrul de externe al Franței, a propus Germaniei, dar și altor state europene, să pună bazele concrete ale unei federații europene indispensabile pentru menținerea păcii. Al Doilea Război Mondial a lăsat în urmă o Europă distrusă din punct de vedere material, frământată de puternice crize politice și divizată, prin „cortina de fier”, în două blocuri: Est și Vest. Apare, în acest context, un puternic curent spre o politică internațională care să fie capabilă să oprească o a treia conflagrație mondială și să consolideze Europa din punct de vedere economic (în fața S.U.A. și a U.R.S.S.). Sunt create, așadar, după război o serie de organizații internaționale având caracter politic, militar sau economic. Într-un moment complicat din primăvara anului 1950, și anume începerea războiului rece, lui Robert Schuman, pe atunci ministrul afacerilor externe al Franței, îi este încredințată de către omologii din Marea Britanie și Statele Unite ale Americii o misiune foarte importantă: crearea unui plan care să ducă la reinte-

se pregătește pentru cea de-a cincea și cea mai amplă extindere din istoria sa, „Cei 15” din prezent urmând să devină „Cei 25” la 1 mai 2004 și „Cei 27” în 2007, după ce și România, și Bulgaria au aderat la Uniunea Europeană.

Europa are drapelul său: un cerc format de 12 stele aurii pe fond azuriu; această emblemă a fost adoptată în 1955 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei la propunerea Adunării Parlamentare; prin dispunerea lor, stelele simbolizează uniunea popoarelor Europei - iar în ceea ce privește numărul lor, el este invariabil, 12 fiind simbolul perfecțiunii și al plenitudinii. Din 1986, drapelul european este și emblema oficială a Uniunii Europene (care a preluat de la Consiliul Europei și Imnul Europei, Oda Bucuriei de Beethoven - toate cele 27 de state ale UE fiind membre ale Consiliului Europei).

România este și va rămâne un stat dedicat destinului său european. Ca români și cetățeni europeni avem datoria și potențialul de a contribui la afirmarea identității comune a Europei. Progresăm tot mai mult în demersul nostru de a face ca apartenența la Uniunea Europeană să aducă mai multe beneficii pentru România și români.

„ONGFest”, festivalul-târg al organizațiilor negurvernamentale, care s-a desfășurat în perioada 9-11 mai 2014 în Parcul Herăstrău (intrarea Piața Charles de Gaulle). Au participat circa 150 de organizații negurvernamentale din toată țara, iar tema principală a manifestării a fost promovarea diversității, a toleranței și a solidarității în combaterea discriminării și a discursului instigator la ură.

Uniunea Ucrainenilor din România (UUR) s-a implicat în desfășurarea acestui eveniment cu amenajarea unui stand care a încercat să ilustreze cât mai bogat cultura comunității noastre, obiceiurile și tradițiile. Precizăm că standul a fost amenajat cu ultimele apariții ale cărților și presei editate de UUR și cu sculpturile în lemn intitulate „Peisaj deltaic” ale meșterului artizan Pavel Gheorghe din Tulcea. Tot din Tulcea a luat parte Ansamblul artistic „Zadunaiska Sici” - tineret care pe o scenă din parc a prezentat un frumos program de cântece și dansuri populare ucrainene. Spectacolul, condus cu competență de prof. Dumitru Cernencu, președintele filialei Tulcea a UUR, a atras un numeros public românesc, ucrainean și de alte naționalități.

Ion ROBCIUC

Declarație politică

Prin prezenta declarație politică salut intrarea în dezbatere publică a normelor prevăzute a face parte din noul Cod silvic. Spun asta pentru că această legislație este așteptată cu interes atât de cei care activează în industria lemnului, de proprietarii de terenuri împădurite, cât și de sectorul neguvernamental din domeniul protecției mediului.

Din punctul meu de vedere, ca parlamentar ce reprezintă largi comunități aflate în zone muntoase și de deal, trebuie să îmi exprim punctul de vedere referitor la necesitatea unor noi reglementări mai clare și mai stricte în acest domeniu, care să ofere un plus de siguranță pentru locuitorii acestor zone, cât și pentru acoperirea lacunelor ce permit o largă activitate în ceea ce privește tăierile ilegale de păduri și evaziunea fiscală.

Este suficient să menționez faptul că față de secolul trecut, când pădurile acopereau o suprafață de aproximativ 80% din țara noastră, acum, în urma tăierilor haotice, România mai deține o suprafață împădurită de numai 30%. În timp ce majoritatea statelor europene și din lumea civilizată făceau eforturi masive pentru protejarea și exploatarea controlată a masei lemnoase, în România se practicau defrișări masive de păduri.

Acest fapt a dus la afectarea mediului înconjurător, dar, ceea ce este mult mai grav, la situa-

ții dramatice precum efectele devastatoare ale inundațiilor, care au produs pierderi de vieți umane și distrugeri de proprietăți. Astfel, în fața tragediilor declanșate de fenomenele meteorologice extreme - inundații și secetă - s-a vorbit de multe ori de faptul că creșterea și protejarea zonei împădurite ne-ar fi salvat de multe ori de la dezastru.

Pentru aceasta este nevoie ca noul Cod silvic să reglementeze foarte clar atât situația pădurilor neadministrate, unde nu există nici pază și nici vreun mecanism de control, precum și un sistem bine pus la punct de monitorizare a întregului traseu de exploatare a masei lemnoase. Pentru aceasta va trebui suplimentat inclusiv gradul de control și de autorizare a personalului silvic, dar și controlul activităților comerciale privind exploatarea masei lemnoase.

O astfel de modificare legislativă este un punct esențial atât pentru cei care au interese directe - proprietari, societăți comerciale din domeniu, ONG-uri -, cât și pentru partenerii noștri din Uniunea Europeană.

Acesta este motivul pentru care cred că, indiferent de partidul sau structurile pe care le reprezentăm în Parlamentul României, este nevoie de o reală dezbatere publică pe tema Codului silvic, cu implicarea responsabilă a tuturor oamenilor politici și a specialiștilor.

Vă mulțumesc.

Ion MAROCICO,
deputat din partea Uniunii Ucrainenilor din România

Felicitare adresată ucrainenilor de pretutindeni cu prilejul Paștelui

Dragă comunitate ucraineană,

Vă felicit sincer cu prilejul fericitei și măreței sărbători a Învierii Domnului!

De Paște ne leagă sentimente deosebite de măreție căci Învierii lui Isus se află nu doar la baza învățării creștine despre triumful vieții, ci constituie simbolul renașterii, biruinței și speranței.

Odată cu renașterea naturii, această sărbătoare ne amintește se forța vieții și înaltul țel al existenței umane.

Paștele ne umple sufletele de încredere nestrămutată în viitor, ne dă putere să apărăm cu fermitate adevărul și dreptatea.

Vă rog să-mi permiteți să vă urez ca sărbătoarea Învierii Domnului să vă însuflețească în dorința voastră de libertate și victorie, să vă dea încredere nestrămutată în realizarea lucrurilor bune.

Fie ca bucuria pascală să vă umple inimile și casele, iar Lumina Învierii să-i lumineze pe toți aceia care își iubesc sincer și cu devotament Patria, doresc pace și înțelegere pe pământul lor natal.

Numai bine, sănătate și bunăstare familiilor voastre și celor apropiați!

Hristos a înviat!

Andri Deșcița
Ministrul afacerilor externe al Ucrainei

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine în exclusivitate autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

Înscrieri pentru admiterea în școlile postliceale ale Ministerului Afacerilor Interne

Vă aducem la cunoștință că au început înscrierile pentru admiterea la Academia de Poliție.

Perioada de depunere a cererilor pentru admiterea în Academia de Poliție, la specializările Poliție, Poliție de Frontieră și Jandarmerie este 14 aprilie 2014 - 02 iunie 2014, iar recrutarea se realizează la Inspectoratele Județene de Poliție/Jandarmerie/ Poliție de Frontieră de la locul de domiciliu al candidatului.

De asemenea, vă aducem la cunoștință că în perioada 14 aprilie 2014 - 14 august 2014 au loc înscrieri pentru concursul de admitere în școlile postliceale ale Ministerului Afacerilor Interne.

Recrutarea pentru școlile postliceale ale M.A.I. se efectuează de serviciile de resurse umane din cadrul inspectoratelor județene de poliție/poliție de frontieră.

Școlile postliceale ale Ministerului Afacerilor Interne sunt următoarele: Școala de Agenți de Poliție „Vasile Lascăr” - Câmpina; Școala de Agenți de Poliție „Septimiu Mușeșan” - Cluj-Napoca; Școala de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” - Oradea; Școala Militară de Subofițeri de Jandarmi „Grigore Alexandru Ghica” - Drăgășani.

Persoanele care intenționează să candideze trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: să aibă cetățenia română și domiciliul în România; să cunoască limba română scris și

vorbit; să aibă capacitate deplină de exercițiu; să fie declarate „apt” din punct de vedere medical, fizic și psihic; să aibă vârsta de minimum 18 ani împliniți în cursul anului în care participă la concurs; să fie absolvenți de liceu, cu diplomă de bacalaureat; să aibă un comportament corespunzător cerințelor de conduită admise și practicate în societate; să nu aibă antecedente penale sau să nu fie în curs de urmărire penală ori de judecată pentru săvârșirea de infracțiuni, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea; să nu fi fost destituite dintr-o funcție publică în ultimii 7 ani; să nu fi desfășurat activități de poliție politică, astfel cum sunt definite prin lege; să aibă vârsta de până la 27 de ani împliniți în anul participării la curs; să fi obținut la purtare, în perioada studiilor liceale, media generală de minimum 8,00; să nu fi fost exmatriculați pentru abateri disciplinare dintr-o instituție de învățământ; să aibă înălțimea de minimum 1,65 m bărbații și 1,60 m femeile.

Candidații vor depune la dosarul de recrutare și o adeverință/atestat emisă/emis de organizația etnică, constituită potrivit legii, din care să rezulte fără echivoc apartenența candidatului la etnia respectivă.

Ion MAROCICO

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:
curierul.ucrainean@gmail.com

Redactor-șef:
Ion Robciuc

Redactori:
Ștefan Buciuta
Kolea Kureliuk

Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu

Tiparul executat la
Tipografia
„S.C. SMART ORGANIZATION SRL”

Conferința de presă a ambasadorului Ucrainei Teofil Bauer

La 13 mai a.c., în incinta misiunii diplomatice ucrainene din București, Excelența Sa Teofil Bauer, ambasadorul Ucrainei în România, a susținut o conferință de presă. Ambasadorul a vorbit despre situația din Ucraina și măsurile pe care autoritățile le vor lua în viitorul imediat. Astfel, Domnia Sa a dat asigurări că scenariul evenimentelor din Crimeea nu se va repeta în estul și sudul Ucrainei: „Vă pot asigura că în estul și sudul Ucrainei scenariul din Crimeea nu se va repeta, deoarece ceea ce s-a întâmplat în Crimeea a avut loc chiar în momentul în care avea loc schimbarea de putere la Kiev și autoritățile noi, care abia și-au intrat în funcțiune, nu au putut să reacționeze adecvat“.

Excelența Sa Teofil Bauer a explicat că în zona de est a Ucrainei este în desfășurare o operațiune antiteroristă, care are scopul „de a

elimina de pe teritoriul ucrainean trupe de diversioniști, care știm de unde au venit“. De asemenea, ambasadorul a adăugat că se are în vedere o concentrare de trupe ucrainene în zona respectivă și că a fost intensificat controlul la frontiera cu Federația Rusă.

„Ceea ce se întâmplă în sud și est nu are nimic de-a face cu ceea ce se întâmplă în interiorul Ucrainei. Ideea care ni se impune, de federalizare a Ucrainei, nu are de-a face cu Constituția Ucrainei, care stipulează că Ucraina este un stat unitar. Este o încercare de destabilizare a Ucrainei“, a spus Teofil Bauer, ambasadorul Ucrainei la București.

O prioritate a Ucrainei în momentul de față - a afirmat Excelența Sa Teofil Bauer - este pregătirea alegerilor prezidențiale din 25 mai a.c. Desfășurarea alegerilor va stabili situația

internă în Ucraina și va face posibilă continuarea reformei. Orice încercări de a face imposibile aceste alegeri au legătură doar cu destabilizarea situației din Ucraina.

Dacă avem o oarecare schimbare a atitudinii Moscovei - a spus ambasadorul Ucrainei - aceasta se datorează și acțiunilor întreprinse de Europa, începând cu sancțiunile. Susținerea pe care o avem este și economică, și financiară. A fost semnat și acordul cu FMI. O să avem o linie de creditare și din partea UE. Avem ajutor, inclusiv, din România.

Ion ROBCIUC

Comunicat de presă

Ion Marocico, deputat din partea Uniunii Ucrainenilor din România și secretar al Grupului parlamentar de prietenie cu Ucraina, își exprimă îngrijorarea în legătură cu situația actuală a Ucrainei și solidaritatea față de poporul ucrainean.

„În calitatea mea de deputat în Parlamentul României din partea Uniunii Ucrainenilor din România și secretar al Grupului parlamentar de prietenie cu Ucraina, nu pot decât să fiu profund îngrijorat de valul de violențe și de pierderile de vieți omenești produse în confruntările de pe străzile Ucrainei și de încălcarea principiului suveranității.

Comunitatea ucrainenilor din România este alături de ucrainenii din Ucraina în restaurarea ordinii și democrației. Ucraina este una dintre cele mai importante țări din estul Europei și sunt conștienți că va alege calea cea bună. Ca cetățeni loiali ai României și buni ucraineni, suntem vital interesați ca relațiile dintre cele două țări să fie cât mai bune, fapt pentru care am deschis locuri speciale amenajate pentru omagierea celor decedați în aceste zile, unde au fost depuse coroane de flori și lumânări în memoria victimelor, iar preoții din parohiile ortodoxe ucrainene, în cadrul Sfintei Liturghii, vor face și slujbe specifice de pomenire a celor decedați.

Fac apel, pe această cale, la toate instituțiile abilitate și Uniunea Europeană pentru a veni în ajutor Ucrainei prin toate eforturile necesare de la mediere la implicare activă în procesul de facilitare a soluționării depline a crizei. Am convingerea că implementarea durabilă și consecventă a acestora va relansa Ucraina pe calea democrației și va asigura stabilitate și prosperitate poporului ucrainean.

Exprim și pe această cale solidaritatea cu poporul ucrainean!“

Ion MAROCICO,
deputat

Scrisoare deschisă

*Consiliului Uniunii Ucrainenilor din România,
Domnului Președinte Ștefan Buciuta,
Grupului parlamentar al minorităților naționale
Domnului Deputat Varujan Pambuccian,
Domnului Deputat Ion Marocico,
Inspectoratului Școlar Județean Suceava,
Domnului inspector școlar general prof.
Gheorghe Lazăr,
Domnului Președinte al UUR, filiala Suceava,
ing. Boreslaw Petrașuc,*

Cadrele didactice de limba și literatura ucraineană din județul Suceava vi se adresează respectuos cu rugămintea de a întreprinde toate demersurile necesare pentru revenirea doamnei profesoare Mihoc Lucia în funcția de inspector școlar pentru minoritatea ucraineană la IȘJ Suceava.

Vă solicităm aceasta deoarece suntem cadre tinere, care avem nevoie de îndrumare de specialitate din partea unui foarte bun cunoscător al limbii materne ucrainene.

Menționăm că doamna profesoară Mihoc Lucia are competențele necesare în acest domeniu, dovedind profesionalism, responsabilitate și un management activ al disciplinei la nivelul județului, pe care a coordonat-o ca inspector de specialitate încă din anul 2007.

Considerăm că schimbarea doamnei Mihoc Lucia din funcția de inspector școlar de specialitate la începutul anului școlar 2013-2014 a constituit un abuz, neexistând motive de niciun fel în acest sens.

Cu toate că ne-am adresat domnului deputat al UUR, Ion Marocico printr-o adresă scrisă la sediul UUR - filiala Suceava în data de 13.09.2013, dar și telefonic, până în prezent nu am primit niciun răspuns scris. Ne-a transmis la telefon ca „doamna Mihoc să-și dea demisia din RADĂ (Consiliul UUR) și din toate funcțiile deținute în UUR“, iar mai târziu i-a transmis unei colege că „este ilegal să se întâlnească cu noi toți în același timp pentru a ne da explicații referitor la această schimbare, ci doar individual“.

Pe lângă faptul că a ridicat prestigiul limbii materne ucrainene din Suceava la nivel național, prin modul în care ne-a mobilizat și susținut în pregătirea elevilor an de an pentru olimpiadele naționale, doamna profesoară Mihoc Lucia ca inspector de specialitate s-a implicat în constituirea claselor de filologie ucraineană de la Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă“ din Siret în formarea unor noi grupe și clase în școli unde a fost întrerupt studiul limbii materne ucrainene pentru a crea norme didactice tinerilor absolvenți ai Facultății de Litere și Științele Comunicării din cadrul USV Suceava.

De asemenea, în fiecare an a pregătit personal elevi pentru olimpiadele județene și naționale de

limba maternă ucraineană, pentru concursuri naționale din CAEN, obținând rezultate deosebite despre care s-a scris și în presa locală și în cea a UUR. Ne-a încurajat mereu să implicăm elevii în activități educative extracurriculare și extrașcolare de excepție, oferindu-ne modele de proiecte educaționale și parteneriate. Ne-a antrenat în conceperea programelor școlare, a planificărilor calendaristice, a propunerilor de subiecte pentru olimpiadele școlare și examenul de bacalaureat.

Ca inspector, a susținut la nivel județean activitatea metodică științifică în cadrul Cercului pedagogic al profesorilor de limba ucraineană în 24 noiembrie 2010 - activitate demonstrativă cu elevii dumneaei de la Colegiul Național „Mihai Eminescu“ Suceava și o prezentare Power Point de specialitate cu tema „Valorificarea creativă a lecturii suplimentare pornind de la textele din programa școlară“. Aceste fapte au constituit pentru noi un model pe care ne-am străduit să-l urmăm.

În cadrul inspecțiilor de specialitate și speciale ne-a implicat în discuții metodice pertinente necesare formării noastre profesionale.

A atras fonduri de la DRI și UUR pentru recompensarea elevilor olimpici și a cadrelor didactice, prin organizarea de tabere și excursii internaționale și naționale, dar și oferirea unor premii în bani.

Având în vedere faptul că este un foarte bun specialist, dar și un om cu o ținută morală deosebită, vă rugăm să țineți cont de rugămintea noastră pentru a putea păstra limba maternă ucraineană la nivelul de performanță la care a fost adus de doamna insp. Mihoc Lucia.

Avem nevoie în continuare de un asemenea model, dar mai ales de îndrumare de specialitate.

Vă rugăm să ne comunicați răspunsul în scris la adresa:

Uniunea Ucrainenilor din România - filiala Suceava, str. Mihai Viteazu, nr. 27, loc. Suceava, jud. Suceava, Cadrele didactice de limba maternă ucraineană.

Vă mulțumim!

1. Mândrișteanu Iordana
2. Mătureac Alina
3. Leronciuc Ecidia
4. Zvinică Mirabela
5. Trănuș Danu
6. Gainiciuc Antoneta
7. Știubianu Anca
8. Dascaluș Lidia
9. Zahariu Maria
10. Goneac Florica
11. Belmega Iliana
12. Dobrowolci Geta

Ucrainenii din România îl omagiază pe Șevcenko

Iryna Martyn (Ucraina)

Comunitatea ucrainenilor din județul Satu Mare are o veche tradiție în ceea ce privește cinstirea memoriei lui Taras Șevcenko. Aici s-au făcut pregătiri grandioase pentru sărbătorirea a 200 de ani de la nașterea Cobzarului. Anul trecut, a fost organizat Simpozionul Internațional „Taras Șevcenko - apostolul poporului ucrainean“, iar anul acesta, a fost editat almanahul ilustrat cu același titlu care cuprinde discursurile tuturor participanților, scurte informații despre aceștia și fotografii de la întâlnirile și conferințele lor. Moderatorul acțiunii a fost docentul Catedrei de economie ecologică a Universității Naționale de Silvicultură, Ivan Dubovyci.

- La simpozion au participat cunoscuți oameni de știință din România și Ucraina care studiază de ani buni creația lui Șevcenko, activiști culturali, scriitori, reprezentanți ai minorităților naționale, spune Ivan Andriovyci. De exemplu, între ucrainenii de renume prezenți la acțiune s-a numărat directorul responsabil de activitatea științifico-editorială a Institutului de Literatură „Taras Șevcenko“ al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei, Serhi Halcenko, membru corespondent al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei, directorul Școlii Naționale de Ucrainistică, Rostyslav Radyșevskyi, șeful Catedrei de filologie ucraineană și culturologie al Academiei de Avocatură a Ucrainei, Tatiana Kononciuk. Au participat cercetători din Lviv, mai ales de la Institutul „Ivan Franko“ al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei - Evhen și Oksana Nachlik, Ivan Luciuk, Mykola Lehkyi, Mariana Barabaș.

- Cum v-ați implicat în această manifestare?
- M-a invitat președintele filialei Satu Mare a Uniunii Ucrainenilor din România, Mihai Macioca. Dat fiind faptul că eu provin din România din comunitatea etnică ucraineană de pe teritoriul Maramureșului, iar de la începutul anilor 1990 ai secolului trecut locuiesc în Ucraina îi cunosc bine pe cercetătorii creației lui Șevcenko atât din Ucraina, cât și din România. Prin urmare nu mi-a fost greu să invit la această manifestare jubiliară cercetători din ambele țări.

Colegii șevcenkologi din Ucraina au fost mirați de faptul că opera lui Taras Șevcenko este atât de profund cunoscută în România. Este vorba, de pildă, de redactorul-șef al revistei literar-culturale a scriitorilor ucraineni din România „Naș holos“, Iryna Moisei, de fostul senator Vasile Moiš care are, în general, cunoștințe enciclopedice despre Șevcenko, despre președintele minorității slovace din România, Paul Dancu, și mulți alții.

La simpozion a avut loc și ceremonia de înmânare a diplomei de laureat al premiului Fondului ucrainean mondial cultural-științific de binefacere „Taras Șevcenko“.

Acest premiu este decernat anual unui număr de doi cercetători din Ucraina și unuia din afara granițelor țării.

Anul acesta, între laureați s-a numărat Mihai Macioca, care se ocupă de problemele etnicilor ucraineni din toate județele României, organizează, practic, în fiecare an, conferințe dedicate lui Șevcenko, contribuie activ la colaborarea transfrontalieră și a inițiat ridicarea bustului lui T. Șevcenko la Satu Mare.

Distincția i-a fost înmănată de dna Liudmyla Krasnyka, strănepoata lui T. Șevcenko după sora acestuia Kateryna.

După cum vedem, comunitatea ucrainenilor din România care numără circa 51 de mii de persoane depune multe eforturi pentru ca Șevcenko să fie cunoscut nu numai de etnici ucraineni, ci și de români. Drept dovadă constituie și faptul că la simpozion a participat prefectul județului Satu Mare, Eugeniu Avram, consulul Ucrainei la Suceava, Vasyl Nerovnyi.

- Aș vrea să menționez faptul că ucrainenii din România sunt destul de activi în comunitatea lor, afirmă dl Dubovyci. Ei participă cu entuziasm la întruniri, se implică în diverse acțiuni, și-au organizat corul care a cântat în parcul „Vasile Lucaciu“ lângă bustul lui Taras Șevcenko.

Cu ocazia simpozionului din Satu Mare, la Muzeul județean a avut loc lansarea ediției bilingve a „Cobzarului“ și a altor lucrări de cercetare. Cartea „Taras Șevcenko - apostolul poporului ucrainean“ a intrat în patrimoniul celor mai mari biblioteci ucrainene și românești.

Traducere de Ion ROBCIUC

Cetățean de onoare al comunei Poienile de sub Munte

Consiliul Local al comunei Poienile de sub Munte întrunit în ședință ordinară în ziua de 8 mai 2014, având în vedere proiectul de hotărâre însoțit de nota de prezentare, inițiat de domnul Ștefan Oncea, primarul comunei, raportul compartimentului resurse umane din cadrul aparatului de specialitate al primarului; raportul Comisiei pentru muncă și protecție socială, protecția copilului, administrație publică locală, apărarea ordinii și liniștii publice, a drepturilor cetățenilor; avizul secretarului comunei, constatând că s-au îndeplinit dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, în temeiul prevederilor Regulamentului de conferire a titlului de „Cetățean de onoare al comunei Poienile de sub Munte“ aprobat prin Hotărârea Consiliului Local al comunei Poienile de sub Munte nr. 42 din 29 decembrie

2009, ale art. 36, alineatul 8 și art. 45 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, adoptă prezenta hotărâre: Articol unic - Se conferă titlul de „Cetățean de onoare al comunei Poienile de sub Munte“ domnului Ștefan Buciuta, președinte al Uniunii Ucrainenilor din România.

*Ștefan BUCIUTA,
președintele UUR*

SALUTARE FLORAR!

1 mai - marș de primăvară-n toată țara.

Luna mai, cum v-o doriți? Lună cu lună [romantică] sau cu cină?
Ziua Muncii începe cu litere mari la-nceput. Sfârșește cu un punct
[fără relevanță la recalcularea pensiei].

Floricele, tămâioară, lalele... Eu le-am dat măicuței mele!

Ploicelelor trecătoare, soarele le cam taie picioarele!

Ciocănitoea: Poc-Poc!... Litoralul își deschide porțile.

Zbor de zmeu pe cerul albastru; mă simt ușor.

Deasupra lacului libelula ia ore de dans.

Guvernanții gândesc pentru pisici o taxă de trecere pe lângă stâlpul ușii.

Noapte cu fulgere de neon - un liliac se rățăcește.

Mielul blând nu mai sughe la două oi, a fost sacrificat.

Ora oficială promovează cu un ceas cadranul luminii solare.

Iarna geroasă își petrece vacanța în congelator.

Vrăbii sărind de ici-colo trec granițele.

Cozile rândunelelor surioare taie aerul văzduhului în două.

Falsă liniște-i pe zebrele pentru pietoni... Acciza de „7 cenți“ trece
voioasă din cale-afară.

Firul ierbii - o săbioară printre vegetalele primăverii.

Sincronism: florile pământului respiră odată cu zburătoarele.

Un fluture distrat s-a așezat pe tolba poștaşului. Vrea să distribuie
el - în persoană - aripate scrisorele pentru flori.

Curtea nemișcată, un cărăbuș cade pe spate: crac!

Freamătul aerului de dimineață - prospețime, poftă de muncă.

Șotron desenat; săritorii au plecat încă de-aseară.

Trei căpșuni ca trei pitici în roșu strai... Viespile ne-au lăsat
doar una.

Pline de praf cosmic, bătrânele mașini suferă de programul „Rabla“.

Strachina portocalie a unei portocale: veselă [fără tacâm]... în miniatură.

"Prima casă" - un melc traversează aleea, fără să fi achitat vreodată
rate la o bancă de împrumut.

.....
Primăvara e-aici, printre aceste rânduri, vara-i la doi pași de noi.

Mihai MATEICIUC

În contextul în care, la început de mai, a fost sărbătorită în întreaga lume Ziua Diasporei Poloneze și a Polonezilor din Străinătate (2 mai), fiind aniversate apoi Ziua Națională a Poloniei și

EXPOZIȚIA DE ARTĂ PLASTICĂ „INTERFERENȚE ETNICE BUCOVINENE“

Ziua Constituției (3 mai), în acest an, care a fost declarat de Parlamentul Republicii Polone „Anul Jan Karski“ (pentru a marca un secol de la naștere și pentru a omagia personalitatea diplomatului polonez care a informat lumea, în anul 1942, cu privire la politica germană de exterminare a evreilor), Uniunea Polonezilor din România, cu sprijinul Departamentului pentru Relații Interetnice din cadrul Guvernului României, împreună cu Instituția Prefectului -

județul Suceava, Consiliul Județean Suceava și Centrul Cultural Bucovina a întâmpinat Ziua Europei prin organizarea unei expoziții interetnice de artă plastică.

Expoziția cu genericul „Interferențe etnice bucovinene“, care a fost vernisată marți, 6 mai, la Casa Prieteniei din municipiul Suceava, reunește lucrări de pictură, grafică și sculptură realizate de artiști plastici care sunt membri ai comunităților etnice din arealul bucovinean, sau care expun în numele și cu acordul acestora.

Sunt prezentate publicului peste 50 de lucrări semnate de artiștii plastici: Ioan Bodnar (ucrainean), Tiberiu Cosovan (armean), Iosif Csukat (maghiar), Iulian Dziubinski și Bolek Maierik (poloni), George Ostafi - OST și Carmen Schley (germani) Vasile Siminiuc (evreu), Alexandru Stoica (rom) și românul Mihai Pânzaru - PIM, reprezentanți ai evantaiului etnic bucovinean.

Prezent la vernisaj, consulul general al Ucrainei la Suceava, Excelența Sa Vasyl Boieciko, a salutat artiștii și publicul participant „la un eveniment cu adevărat european“, spunând că „trebuie să devenim cu toții euro-

peni adevărați, iar pentru asta trebuie să luptăm pentru că numai așa se va împlini ceea ce a spus poetul național al Ucrainei, Taras Șevcenko: Luptați și veți învinge!“.

Expoziția, al cărei curator este Cazimir Longher, vicepreședintele Uniunii Polonezilor din România a fost prezentată și comentată la deschidere de prof. univ. dr. Sabina Fînar, de la Universitatea „Ștefan cel Mare“ Suceava.

Tiberiu COSOVAN

„HNAT POROHIVSKI“ LA ACADEMIA DE ȘTIINȚE DE LA CHIȘINĂU

În ultima perioadă de timp, istoricul și diplomatul Vadim Guzun ne-a surprins cu un număr impresionant de lucrări, cuprinse în seria „Afaceri orientale“, inițiată de autor/editor sub egida Institutului de Istorie „George Barițiu“ al Academiei Române.

Din capul locului, subliniem că toate volumele acestei serii au o bază documentară solidă și sunt elaborate cu profesionalism. Munca în arhive - o activitate absolut necesară cercetării istorice serioase este ceea ce îl caracterizează cel mai bine pe dl Vadim Guzun.

Fiind preocupat de istoria serviciilor de informații românești, atenția mi-a atras-o lucrarea intitulată „Hnat Porohivski - asul ucrainean al Serviciului Special de Informații“, publicată în anul 2013, la Editura „Argonaut“ din Cluj-Napoca, fiind al optulea volum din seria „Afaceri orientale“. Studiul este dedicat colonelului Hnat Porohivski, liderul incontestabil al emigrației militare ucrainene din România interbelică, care, în toamna anului 1920, în urma luptelor armate cu trupele bolșevice, s-a retras, împreună cu camarazii săi, în România.

Abordând în premieră această temă, dl Vadim Guzun a reușit cu multă competență să reconstituie tabloul istoric referitor la Hnat Porohivski și lupta lui pentru realizarea dezideratelor poporului ucrainean. Prin abordarea personalității lui Hnat Porohivski, autorul/editorul a contribuit esențial și la cunoașterea situației emigrației ucrainene din România, această problematică fiind în mare parte inedită.

În premieră pentru istoriografia românească, autorul a scos la lumină documente și mărturii referitoare la acțiunile lui Hnat Porohivski în interesul Statului Român, care a încercat astfel să demonstreze loialitatea față de țara care l-a adăpostit cu căldură, dar, să contribuie astfel și la făurirea unei Ucraine independente.

Este vorba despre activitatea lui Hnat Porohivski în interesul Serviciului Secret de Informații al Armatei Române (S.S.I.A.R.), începând cu anul 1930, dar și în cadrul Serviciului Special de Informații (S.S.I.).

În primele luni ale celui de-al Doilea Război Mondial, așa după cum informau organele de informații sovietice, colonelul Hnat Porohivski, prin agentura sa trimisă în URSS, a oferit informații politico-militare și organelor de informații britanice (în primul rând, date despre dispozitivul trupelor sovietice în sectoarele de la granița cu Polonia și România). Porohivski în această perioadă a fost de câteva ori în Bucovina, pentru a organiza lansarea agenților săi în raioanele Horodenki și Zalesciki, în vederea desfășurării acțiunilor de culegere a informațiilor și a transportului de materiale propagandistice antisovietice.

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Hnat Porohivski a făcut parte din „Eșalonul mobil“ al S.S.I., care a coordonat întreaga activitate informativă și contrainformativă a structurilor S.S.I. pe Frontul de Est, în campania militară antisovietică. Fiind asimilat gradului de colonel al Armatei Române, a condus (sub numele conspirativ de Dobrescu) Biroul de Studii, Documentare și Centralizare al Agenturii Frontului de Est. Aici subliniem că, deosebit de prețioase sunt informațiile referitoare la activitatea „Eșalonului mobil“ din jurnalul lui Hnat Porohivski, publicat pentru prima oară în acest volum.

Interesante sunt și articolele publicate de Hnat Porohivski în anii 1929-1931 despre emigrația militară ucraineană din România, republicate în această lucrare și din care aflăm despre condițiile în care militarii ucraineni au ajuns în România, viața lor în patria adoptivă, dificultățile de adaptare, problemele cu care s-au confruntat etc.

Aspecte biografice inedite despre Hnat Porohivski aflăm și din relatările Olgăi Andrici

(Porohivska), fiica colonelului, intitulată „Tatăl meu, colonelul“ și publicate în acest volum.

Mărturiile de mai sus sunt completate de un solid corpus de documente - din Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității și din Arhivele Naționale ale României - referitoare la emigrația militară ucraineană din România, viața și activitatea lui Hnat Porohivski etc.

Un alt aspect important, legat de aportul dlui Vadim Guzun, este faptul că, prin publicarea acestui volum, s-a mai făcut un pas important spre „reconstituirea“ arhivei S.S.I. La finele celui de-al Doilea Război Mondial, o mare parte a arhivei S.S.I., în special referitoare la Frontul de Est (inclusiv orice document care interesa cât de puțin URSS) a fost capturată de organele specializate sovietice (drept material de trofeu). După trierea ei, cele mai importante documente au ajuns la Moscova, iar altele la Chișinău - în Arhiva Națională a Republicii Moldova și în Arhiva Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova. „Reconstituirea“ arhivei S.S.I., prin identificarea locului de depozitare a documentelor provenite de la această structură, este de o importanță majoră, căci valoarea lor pentru cercetarea istorică este inestimabilă.

Hnat Porohivski a fost arestat de organele NKGB la 19 noiembrie 1944. Data reală a arestării lui la domiciliul său a fost 6 noiembrie 1944, potrivit relatării dnei Olga Porohivska-Andrici, martor ocular (N.R.).

După câțiva ani de interogatorii, la 31 decembrie 1947, a fost judecat de Tribunalul Militar al trupelor M.A.I. al Districtului Ucrainean și condamnat, în baza art. 54-2 din Codul Penal al R.S.S.Ucrainene (răscoală armată sau intervenție în teritoriul sovietic a unor bande armate, cu scopuri contrarevoluționare; preluarea puterii în vederea separării de URSS a unui teritoriu ori a unei republici unionale) la 25 ani de privațiune de libertate. A încetat din viață, în detenție, la 14 iunie 1952.

În final, îi mulțumesc dlui Vadim Guzun pentru onoarea pe care mi-a acordat-o de a prezenta acest volum, dorindu-i noi succese în demersurile sale istoriografice deosebit de interesante.

dr. Pavel MORARU

În primul număr al „Curierului ucrainean” pe 2014, a fost prezentat planul de acțiuni/proiecte culturale ale Uniunii Ucrainenilor din România pe acest an.

Cum se știe, în Maramureș trăiesc și conviețuiesc, în armonioasă înțelegere și prietenie cu românii, circa 31.000 de etnici ucraineni, care, de-a lungul vremilor istorice, mai bune sau mai rele, au reușit, datorită elitelor intelectuale - profesori, învățători, medici, preoți, scriitori etc., să își conserve și cultive tradițiile culturale, spirituale, de creație și civilizație specifice neamului ucrainean.

Este drept că, după 1990, odată cu crearea UUR, această comunitate etnică s-a preocupat cu stăruință nu numai să facă uneori eficient, alteori dezbinată (UDUR) - „politica” realistă a etniei, ci și să o ridice la un loc binemeritat, de cinste, în rândul etniilor din țară și Maramureș.

Trebuie remarcat faptul că, în planul de acțiuni/proiecte pe 2014, Maramureșul se evidențiază prin manifestări de răsunet, nu numai între zonele din țară, unde trăiesc ucraineni, ci și în legăturile pe care le are cu țara-mamă Ucraina, și, mai ales, cu regiunile Transcarpatia, Ivano-Frankivsk, Lvov etc.

Au intrat deja, și sunt arhicunoscute în țară, ca și în străinătate, festivalurile de colinde, datini și obiceiuri de iarnă și de primăvară la

Tradițiile ucrainenilor - bine păstrate și cultivate în Maramureș

ucraineni, ale celor maturi, ca și ale copiilor de la Sighet. În atenție stă în acest an și cultivarea respectului și iubirii față de limba maternă. La Sighet, în februarie s-a desfășurat „Sărbătoarea limbii materne”, la Rona de Sus și Sighet vor avea loc concursurile de „recitare a poeziei ucrainene” (29 mai și 5-6 iunie), la Vișeu de Sus se va desfășura acțiunea „Cu cântecul ucrainean pe valea Vaserului” (29 iunie), la Valea Vișeului - „Zilele culturii ucrainene” (iulie), la Crăciunești - „Întâlnirea cu fiii satului” (scriitori, oameni de cultură, în august), la Crasna Vișeului - „Sărbătoarea cântecului și dansului ucrainean” (august), la Rona de Sus o dezbateră privind „Istoria, tradițiile, portul și cultura ucrainenilor” (7 septembrie). Tot în această lună, va avea loc „Caravana folclorului ucrainean”, o excursie în Transcarpatia - „locul de unde au venit bunicii noștri”, la Repedeș - „Obiceiuri de nuntă la ucrainenii din Maramureș”, la Remeți - „Obiceiuri de toamnă la ucrainenii” (12 octombrie). Este de reținut și „Gala maramureșeană a ucrainenilor din Banat” (septembrie, în Soca-Timiș), care, cu

siguranță, va pune în valoare frumusețea și originalitatea portului, cântecului, dansului și ale multor alte tradiții și obiceiuri din Maramureș.

A intrat într-o semnificativă tradiție ca în

martie să fie omagiat poetul național al Ucrainei - Taras Șevcenko (1814-1861), cunoscut prin fascinantele sale poeme de inspirație populară și patriotică - „Cobzarul”, „Haidamacii”, în „Cobzarul” se află și „Cântecul Niprului”, intonat ca un „imn” al Ucrainei, inclus în repertoriul multor formații corale din Maramureș, din țară, ca și din Europa.

Cum se poate observa, cei care au conceput acest plan de acțiuni/proiecte - selectate din zecile de idei, sugestii, propuneri trimise de filialele județene ale UUR - au dorit să pună în valoare, prin multitudinea de manifestări, felul realist, obiectiv cu care elitele ucrainene abordează cultivarea tradițiilor etniei.

În context, subliniem că semnătura pe acest plan este a domnilor Ștefan Buciuța, președintele UUR, și a prim-vicepreședintelui Ion Robciuc profesor universitar, doctor în filologie, care de peste 55 de ani slujește cu dăruire, ca și alți semeni, ridicarea prestigiului etniei și a locului binemeritat al ucrainenilor între etniile din România.

Vasile GAFTONE

Ambasada Ucrainei în România

Tragedia tătarilor din Crimeea din anul 1944 și reîntoarcerea lor în Ucraina independentă

Deportarea în masă efectuată de conducerea de partid și de stat a URSS a intrat în anele istoriei tătarilor din Crimeea drept o pagină tragică. În conformitate cu hotărârea Comitetului de Stat al Apărării (CSA) din 11 mai 1944, în noaptea de 17 spre 18 mai 1944 a început deportarea din Crimeea a tătarilor sub acuzația de „trădare de patrie”. Potrivit celor mai demne de încredere aprecieri ale istoricilor, au fost deportați din Crimeea peste 194 de mii de tătari. La 24 iunie, soarta acestora au împărțit-o peste 15 mii de greci, 12,4 mii de bulgari, 9,6 mii de armeni (hotărârea CSA din 2 iunie 1944).

Conform hotărârii CSA, persoanele special strămutate aveau dreptul „să ia cu ei obiecte personale și de uz casnic, precum și alimente în cantitate de până la 500 kg de familie”.

În realitate, însă, întrucât persoanelor ce urmau să fie strămutate li s-au pus la dispoziție doar câteva minute pentru a se pregăti de drum, mulți dintre ei au plecat practic cu mâinile goale, fără suficientă hrană și îmbrăcăminte. Multor familii chiar li s-a interzis să ia cu ele orice fel de lucru.

Tătarii din Crimeea au fost deportați în zone îndepărtate din Siberia, Urali și Asia Centrală unde s-au trezit fără acte, supuși unui regim care le interzicea deplasarea în alte locuri chiar și pentru căutarea membrilor de familie deportați care s-au pierdut.

Condițiile grele de viață în localitățile speciale, agravate de clima cu care persoanele strămutate nu erau obișnuite și de infecții au dus la apariția diferitelor boli epidemiologice și la mortalitate mai ales că asistența medicală lipsea cu desăvârșire.

Potrivit datelor deținute de mișcarea națională a tătarilor din Crimeea, în primii patru ani de deportare au murit 46,2% din deportați (statistica oficială reține 23%, adică 44,9 mii).

Începând cu anul 1954, politica de reprimare și-a mai pierdut din intensitate. Cel de-al XX-lea Congres al Partidului Comunist al

70 de ani de la deportarea tătarilor din Crimeea

URSS (februarie 1956) a condamnat fățiș politica de deportare. În ianuarie 1974, Prezidiul Radei Supreme a URSS a anulat hotărârea care interzicea grecilor, armenilor, bulgarilor și tătarilor de a se întoarce în Crimeea în locurile în care au trăit anterior. La 14 noiembrie 1989, Rada Supremă a URSS a adoptat „Declarația privind recunoașterea acțiunilor represive împotriva popoarelor supuse strămutării forțate drept ilegale și criminale și asigurarea drepturilor lor”, iar la 7 martie 1991, hotărârea privind anularea actelor legislative care aveau legătură cu Declarația Radei Supreme a URSS din 14 noiembrie 1989 privind recunoașterea acțiunilor represive împotriva popoarelor supuse strămutării forțate drept ilegale și criminale și asigurarea drepturilor lor”.

Reîntoarcerea tătarilor deportați în Crimeea a căpătat un caracter de masă începând din anul 1987. La începutul anilor 1990, tătarii au devenit al treilea grup etnic ca număr în Crimeea.

Din momentul declarării independenței, Ucraina și-a asumat întreaga responsabilitate pentru soarta cetățenilor săi, inclusiv a acelor care se reîntorc din deportare pe teritoriul ei.

1. Regimul stalinist a deportat 200 de mii de etnici tătari din Crimeea. La începutul anului 2013, au revenit definitiv în Ucraina, în R.A. Crimeea, aproape 266 de mii de etnici tătari.

2. Potrivit rezultatelor alegerilor în consiliile locale din 2010, ponderea reprezentanților tătarilor în activitatea organelor de autoadministrare locală a fost de 16%, în condițiile în care ponderea lor în componența etnică a Crimeei era de 13,7%.

În anul 2013, în Consiliul de Miniștri al R.A. Crimeea tătarii ocupau opt funcții de conducere.

3. Conform datelor deținute de Comitetul republican pentru resurse funciare al R.A. Crimeea, la sfârșitul anului 2012, ponderea parcelelor de pământ atribuite tătarilor pentru construirea locuințelor (peste 85 de mii de par-

cele cu o suprafață totală de cca 11 mii de hectare) în numărul total al parcelelor din această categorie atribuit populației din Crimeea este de 17,1%.

4. În anul școlar 2013/2014, în R.A. Crimeea funcționau 15 instituții de învățământ general cu limba de predare tătară (3092 de elevi).

5. Numărul edificiilor de cult și al spațiilor pentru oficierea ceremoniilor religioase de către organizațiile musulmane a crescut cu 122% (de la 146 în anul 2000 la 324 în 2012).

6. În vederea asigurării nevoilor de informare în limba tătarilor din Crimeea, în 2013 apăreau două ziare și două reviste. În cadrul Radioteleviziunii publice „Crimeea” funcționa redacția în limba tătară ale cărei emisiuni reprezentau 7% din totalul spațiului de emisie al companiei.

7. Până în luna martie 2014, statul se îngrijea de zeci de monumente ale poporului tătar din Crimeea.

Așadar, Ucraina susținea cea mai largă autonomie națională și culturală a tătarilor din Crimeea în patria lor istorică.

Având în vedere ocuparea, în martie 2014, de către Federația Rusă, a R.A. Crimeea o mare parte a cetățenilor ucraineni de naționalitate tătară și familiile lor părăsesc peninsula așezându-se în diferite regiuni ale statului nostru. Și de această dată, Ucraina le întinde o mână, oferindu-le maximum de sprijin și ajutor pentru așezarea lor în noile locuri unde aceștia găsesc și o atitudine favorabilă din partea organelor puterii locale și a cetățenilor.

Totodată, Statul Ucrainean va continua să depună eforturi pentru asigurarea celei mai largi autonomii naționale și culturale a tătarilor din Crimeea în patria lor istorică - Crimeea, inclusiv în cadrul organizațiilor internaționale și al colaborării internaționale.

Traducere de Ion ROBCIUC

La Poienile de sub Munte memoria veteranilor de război este vie

Ca și în anii trecuți, de când Uniunea Ucrainenilor din România și-a făcut un obicei civic de a cinsti memoria înaintașilor noștri, anul acesta s-a organizat în comuna Poienile de sub Munte, județul Maramureș o manifestare de suflet dedicată veteranilor celui de-al Doilea Război Mondial. Acțiunea face parte din programul anual al Uniunii în colaborare cu Consiliul Local și cu Primăria comunei pentru că veteranii de război trebuie cinstiți așa cum se cuvine căci ei, prin lupta și jertfa lor, au contribuit la întoarcerea în Europa a democrației și învingerea dictaturii fasciste.

Comemorarea veteranilor de război s-a desfășurat de această dată duminică, 11 mai 2014, deși în general această sărbătoare este planificată la 9 mai pentru că ziua de 9 mai are mai multe semnificații în istoria poporului român și a națiunilor Europei.

La 9 mai 1877, România și-a proclamat independența față de Imperiul Otoman, tot la 9 mai 1945, a fost învinsă coaliția hitleristă și s-a încheiat cel de-al Doilea Război Mondial și apoi la 9 mai 1950, s-au pus bazele Uniunii Europene, declarându-se această zi „Ziua Europei“. Zilele de 8 și 9 au mai fost proclamate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, printr-o rezoluție, drept zile ale comemorării și reconcilierii.

În aceste zile se depun coroane de flori la mormintele ostașilor, la monumentele eroilor căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial și se oficiază slujbe religioase de pomenire a victimelor.

La sediul Primăriei din comuna Poienile de sub Munte au fost așteptați oaspeții de către viceprimarul comunei, Ștefan Chimșac, și președintele organizației locale a UUR, Ștefan Chifa, consilier în Consiliul Local și de un grup de elevi îmbrăcați în costume naționale care i-au primit pe oaspeți cu pâine și sare și un pahar de horincă, conform tradiției maramureșene. Copiii în frunte cu profesoara lor Veciunca Maria urmau să ducă coroanele de flori pentru a fi depuse la monumentul veteranilor de război din parcul central al comunei, pregătite de Uniunea Ucrainenilor din România și Primăria comunei.

La sediul Primăriei au sosit, în jurul orelor 13:00, pe rând, reprezentanți ai Uniunii Ucrainenilor din România, și anume Ștefan Buciuta cu

soția, Miroslav Petrețchi, Nicolae Petrețchi și președinții organizațiilor locale ale UUR din Repedeș, Ruscova, Crasna, Rona de Sus, Valea Vișului, Bistra, și unii oaspeți din alte organizații sau din partide politice. A fost prezent și deputatul Istvan Boniș din partea UDMR.

De la Primărie, încolonați, în frunte cu grupul de elevi ne-am deplasat spre centrul comunei la monumentul veteranilor de război unde deja

sosiseră în procesiune reprezentanții bisericilor ortodoxe ucrainene nr. 1 în frunte cu preotul Ilie Chascec și nr. 2 preotul Mitică Curac.

Au fost depuse coroane de flori din partea Uniunii Ucrainenilor din România, filiala Maramureș din partea organizației locale a UUR și din partea Consiliului Local și a Primăriei după care s-a ținut o slujbă de pomenire în memoria celor căzuți pe câmpul de luptă pe meleagurile patriei sau pe pământul altor țări europene căci din documentele scrise reiese faptul că numai din comuna Poienile de sub Munte au plecat pe front în anul 1944, 284 de voluntari înrolați în Armata Roșie și s-au întors acasă doar 185.

Cinstirea memoriei veteranilor de război a continuat în sala de festivități a Căminului Cultural unde s-au ținut cuvântări, s-au înmânat diplome și s-a desfășurat un program cultural-artistic tematic cu cântece și dansuri specifice momentului.

Consiliul Local al comunei Poienile de sub Munte și Primăria comunei au ținut să înmâneze cu această ocazie și diplome de cetățeni de onoare ai comunei. Astfel, s-a acordat Diplomă

dlui Ștefan Buciuta și „Titlul de cetățean de onoare al comunei Poienile de sub Munte“ conform hotărârii Consiliului Local al comunei Poienile de sub Munte nr. 18 din 8 mai 2014. Hotărârea are articol unic: Se conferă

titlul de „Cetățean de onoare al comunei Poienile de sub Munte“ domnului Ștefan Buciuta, președinte al Uniunii Ucrainenilor din România.

A mai fost acordat titlul de cetățean de onoare persoanelor care au contribuit la promovarea și dezvoltarea comunei Poienile de sub Munte: fostului senator al României, conf. universitar dr. Gheorghe Mihai Bârlea, deputatului din Parlamentul României, dr. Istvan Boniș, preotului paroh Ilie Chascec și juristului Vasile Popovici, directorul de programe al Asociației „Ivan Krevan“.

După alocuțiunile oaspeților și organizatorilor a fost prezentată de către președintele filialei Maramureș a UUR, Miroslav Petrețchi, lista cu veteranii de război în viață cărora le-au fost acordate diplome de onoare, iar Prezidiul UUR, întrunit în ședința din 26 aprilie 2014, a hotărât să acorde veteranilor câte 300 de lei. Baniile vor fi expediate prin poștă fiecărui veteran la domiciliu.

Spectacolul artistic a fost deschis de grupul vocal și de dans al Școlii nr. 4 din comuna Poienile de sub Munte, organizator Ivan Ștețco, directorul școlii Ștefan Chifa, apoi au evoluat grupurile de la Rona de Sus sub îndrumarea prof. Geta Petrețchi, grupul din Ruscova condus de directorul Căminului Cultural Mihaela Miculaiciuc, împreună cu președintele organizației locale a UUR, Pinteș Mariciuc, grupul din Crasna condus de președintele organizației locale a UUR Iura Mocernac, grupul din Valea Vișului condus de președinta organizației locale a UUR Lidia Spivaliuc, grupul din Bistra condus de educatoarea Lucia Glodean, președinta organizației locale UUR și grupul din Repedeș condus de prof. Ana Țudic.

În cinstea veteranilor de război, a oaspeților și grupurilor artistice care au prezentat un spectacol deosebit organizatorii au oferit o masă festivă.

Pe această cale doresc să le transmit organizatorilor sincere felicitări, iar Consiliului Local și Primăriei comunei mele natale, Poienile de sub Munte, o mare recunoștință și sincere mulțumiri că au încredere în consăteanul lor și că au apreciat munca mea depusă în folosul comunității de-a lungul ultimilor 24 de ani de la Revoluția din România.

Ștefan BUCIUTA

Am citit și recitat două materiale apărute în „Curierul ucrainean“. Este vorba despre „Unele considerații pe marginea recensământului populației din 2011“ semnat de Gheorghe Cega („Curierul ucrainean“ 259/260, martie 2014) și „Pe scurt despre ucrainenii din România“, autor Ion Robciuc („Curierul ucrainean“ 260/261, aprilie 2014).

Di Gheorghe Cega a pus degetul pe rană... Recensământul din 2011 a fost cel mai rău recensământ, ca organizare. Eu am participat la precedentele trei recensăminte și știu ce spun. Majoritatea recenzorilor s-au făcut că recenzează, în multe localități recenzorii (familii întregi) s-au repezit să câștige bani, și asta în detrimentul calității muncii.

Oare este posibil ca într-o localitate (Măriștea Mică) în care, la recensământul din 2002, s-au declarat 53% ucraineni, iar în 2011 numărul lor să fie zero?

Am stat de vorbă cu mulți locuitori din satele înconjurătoare (Dărmănești, Șerbăuți etc.) și am aflat că unii recenzorii nici măcar n-au întrebat despre etnie sau limba maternă.

Ca să vedeți cât de corect s-a recenzat, voi da ca exemplu două comune învecinate. Este vorba despre comunele Dărmănești și Todirești.

În comuna Todirești, recenzorii-șefi s-au prezentat la statistică cu două zile după încheierea recensământului, în timp ce în comuna Dărmănești recensământul a mai durat o lună. Atât

De ce suntem atât de puțini?

de corect au lucrat recenzorii (unii dintre ei), încât în unele localități n-au fost recenzate câteva duzini de locuitori.

Aici avem și un caz de cartea recordurilor: un recenzor cu pregătire n-a înregistrat o femeie deoarece era plecată la rude în satul vecin.

Se pare că alte etnii sunt mult mai conștiente, având în vedere că în localitățile unde au existat 1-2 turci sau unguri (căsătorii mixte) s-au declarat ca atare. No comment!

Din 1918 (adică de 96 de ani), nu se mai folosește denumirea de rutean (ci de ucrainean), în comuna Dărmănești au fost recenzați peste 100 de ruteni! Dacă memoria nu mă înșală: 128.

Vin aici cu o pată de culoare, un individ a zis că se declară și rrom, dacă primește mulți bani. Quod erat demonstrandum.

Un lucru este sigur, anume că am pierdut trenul și cu predarea limbii ucrainene. Dacă după decembrie 1989 s-ar fi reintrodus limba ucraineană acolo unde a fost scoasă... Dar, așa, cu cereri, cu grupe...

După revoluția din 1989, s-a părut că predarea limbii ucrainene o să renască. Dar în multe cazuri a fost doar un foc de paie. Atunci în sistemul de învățământ mai lucrau unii dintre cei care au terminat liceele pedagogice din Siret sau Sighet, care și-au suflecăt mânecele și au purces la predarea limbii ucrainene.

În scurt timp, în multe școli limba ucraineană nu s-a mai predat.

Între timp a venit generația tânără, pe filiera Suceava - Cernăuți. Dintre ei puțini s-au apucat serios de muncă. Foarte mulți (cu toate că se plâng că salariile sunt mici) n-au catadixit să predea limba ucraineană. Mai grav e faptul că unii, după ce au intrat la Liceul Pedagogic, secția ucraineană, prin aranjamentele făcute, au dezertat la secția română.

Și din cei care au terminat română-ucraineană la Universitatea „Ștefan cel Mare“ din Suceava, nu s-au înghesuit să-și practice meseria.

Eu rămân cu nostalgia acelor vremuri când la Măriștea Mică, pe o scenă improvizată în singura sală de clasă, se juca „Natalka Poltavka“ și se dansa „Kolomyika“.

În același timp, în multe sate doar cei mai în vârstă vorbesc ucrainene și, după părerea mea, în curând numărul satelor în care limba ucraineană va mai răsună doar ici și colo, va crește!

Kolea KURELIUK

Conform Calendarului pentru anul școlar 2013-2014, în perioada 7-11 aprilie, la nivelul fiecărei unități

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA UCRAINEANĂ MATERNĂ, EDIȚIA XXII

de învățământ din țară s-a desfășurat programul „Să știi mai multe, să fii mai bun!”. Scopul programului este implicarea elevilor și dascălilor în activități extracurriculare și valorificarea preocupărilor extrașcolare și a competențelor în diferite domenii. Cu acest prilej, au fost organizate diferite activități, precum concursuri, excursii, olimpiade, printre care și Olimpiada de limba și literatura ucraineană maternă, aflată la a XXII-a ediție.

Locurile cu profundă rezonanță istorică și culturală, precum Maramureșul, Suceava, Tulcea, Timișoara, care au găzduit edițiile de până acum, li s-a adăugat încă unul - Botoșaniul - spațiu al confluențelor culturale care a dăruit țării și lumii peste 375 de personalități, dintre care amintim pe Mihai Eminescu, pe George Enescu, pe Ștefan Luchian și pe Nicolae Iorga. Așadar, anul acesta Olimpiada națională de limba și literatura ucraineană maternă s-a desfășurat la Colegiul Național „A.T. Laurian” din Botoșani, județul Botoșani. Ca în fiecare an, concursul este organizat și finanțat de Ministerul Educației Naționale, prin sumele virate în contul inspectoratelor școlare implicate. Conform devizului de cheltuieli, Ministerul Educației Naționale a alocat suma de 1900 de lei pentru acordarea a 18 premii și 5 mențiuni la Olimpiada de limba și literatura ucraineană maternă. La acestea se adaugă sumele necesare asigurării transportului, mesei și cazării pentru 48 de elevi înscriși la concurs, 5 profesori însoțitori și 12 profesori în Comisia Centrală. Organizarea impecabilă s-a datorat și sponsorilor implicați, cărora se cuvine să le mulțumim de la bun început: Teatrul „Mihai Eminescu” Botoșani; Hotel-Restaurant „Belvedere” Botoșani; Primăria Municipiului Botoșani; Uniunea Ucrainenilor din România; Muzeul Județean Botoșani; Memorialul Ipotești - Centrul de Studii „Mihai Eminescu”; Asociația Directorilor Școlari din județul Botoșani; Ansamblul de Dansuri Populare „Mărgineanca” al Casei de Cultură a Sindicatelor „Nicolae Iorga” Botoșani - coordonare artistică Valentin Rău; Casa Corpului Didactic Botoșani; Anton „Arta sticlei” Dorohoi Tipografia „RIA” Botoșani; Colegiul Național „A.T.Laurian” Botoșani; Liceul „Dimitrie Negreanu” Botoșani; Clubul Copiilor Dorohoi - Ansamblul de cântece și dansuri; „Mugurelul” condus de prof. Marcel Dupu; Ansamblul de dansuri ucrainene „Kolomyika” al Colegiului Tehnic „Lațcu Vodă” Siret - coregraf Ianoș Zirca.

Deschiderea oficială a Olimpiadei a avut loc luni, 7 aprilie 2014, în sala mare de spectacole a Teatrului „Mihai Eminescu” din Botoșani, sala dovedindu-se neîncăpătoare pentru zeci de profesori și elevi, dar și oficialități locale și ucrainene. Printre cei prezenți s-au numărat consulul general al Ucrainei la Suceava, Excelența Sa Vasyl Boieciko, dna Doina Federovici, senator de Botoșani, dna Elvira Codrea, consilier la Direcția Generală Învățământ în Limbile Minorităților din cadrul Ministerului Educației Naționale, dl Costică Macaleți, prefectul județului Botoșani, dl Cosmin Andrei, viceprimarul municipiului Botoșani, dna Hertanu Anamaria, lector univ. dr. la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, elevul Eduard Mititelu, președinte al Consiliului Elevilor din România, dl Semciuc Victor, președinte al UUR - filiala Botoșani, și nu în ultimul rând, organizatorul principal, cea căreia i se datorează organizarea și desfășurarea celei mai reușite ediții a olimpiadei, ce va rămâne întipărită în memoria elevilor și a profesorilor deopotrivă, dna Mihaela Huncă, inspector școlar general al Inspectoratului Școlar General din Botoșani, împreună cu echipa de inspectori ai IȘJ Botoșani.

Oficialitățile locale au ținut să le ureze bun venit tuturor participanților la această olimpiadă. Cuvântul de deschidere l-a avut șefa Inspectoratului Școlar Județean Botoșani, Mihaela Huncă. „Mă bucură faptul că sunt tot mai puține acele voci care califică olimpiadele limbilor materne drept cenușărele concursurilor școlare. Este o

atitudine care demonstrează că societatea românească s-a maturizat apropiindu-se cu încă un pas de valorile europene. Este un pas spre normalitate și spun asta având în minte că pentru noi, majoritatea, olimpiada de limba și literatura română este tot o competiție a limbii materne. Aceste concursuri reprezintă mai ales protejarea, îngrijirea, și dezvoltarea limbii materne de către noua generație ceea ce înseamnă cel mai important lucru pentru fiecare neam, pentru fiecare dintre noi. Participarea la astfel de concursuri școlare nu trebuie văzută doar ca o experiență sau ca o provocare competițională, ci ca o obligație firească pentru că ea reprezintă în realitate o condiție esențială pentru dezvoltarea personalității fiecăruia și un demers vital pentru păstrarea culturii”, a spus Mihaela Huncă, inspector general al Inspectoratului Școlar Județean.

La rândul său, prefectul Costică Macaleți a făcut o scurtă trecere în revistă a marilor personalități pe care le-a dat Botoșaniul. „Bun venit la Botoșani! De la Botoșani au plecat peste 375 de personalități naționale și mondiale. Este un județ unde cultura este la ea acasă, unde s-au născut Eminescu, Enescu. Vreau ca o gazdă primitoare să ne ocupăm de o bună ședere a dvs. aici și să vă urez succes”, a spus prefectul.

„Sunt onorat să fiu, alături de IȘJ, printre gazdele acestui eveniment. Sperăm să vă simțiți foarte bine la Botoșani. Suntem convinși că sunteți foarte bine pregătiți astfel încât să aveți timp să vizitați edificiile și locurile frumoase din Botoșani, un oraș cu profunde valențe culturale. Vă doresc mult succes”, a fost și mesajul viceprimarului Cosmin Andrei.

„Limba ucraineană maternă este limba unei importante minorități din România, a treia în ierarhia limbilor minorităților naționale din România. Ministerul Educației Naționale prin Direcția Minorităților Naționale organizează anual olimpiade de limbi materne pentru minoritățile din România. Problema este că nu toate Inspectoratele Școlare Județene doresc sau dispun de fonduri necesare ca să organizeze, pe lângă celelalte olimpiade pe materii, și olimpiadele pentru minoritățile existente în județul lor. Asemenea discuții există și vor exista, însă vreau să apreciez organizarea Olimpiadei naționale de limba și literatura ucraineană la Botoșani și să mulțumesc în acest sens organizatorilor, Ministerului Educației Naționale, reprezentat de consilierul Elvira Codrea, Inspectoratului Școlar Botoșani, condus de inspectorul școlar general prof. Mihaela Huncă, profesorilor și elevilor participanți. Numai împreună dascălii, elevii și organizatorii pot păstra și promova pe mai departe limba maternă și pot contribui la îmbogățirea spirituală a poporului ucrainean”, a fost mesajul domnului președinte al UUR, Ștefan Buciuța.

La rândul său, dna lect. univ. dr. Hertanu Anamaria le-a urat succes participanților și a ținut să precizeze: „Gustul competiției v-a adus pe toți aici, dorința de a triumfa și de a vă stăpâni emoțiile v-a unit și v-a motivat. Pentru noi, cei care vă urmărim eforturile de autodesăvârșire, nu există perdanți în acest frumos și nobil joc intelectual. Cu toții v-ați calificat în finala acestei olimpiade, o finală care, în mod paradoxal, va dura mult mai mult decât competiția școlară în sine și care vă va angrena pe cei mai mulți dintre voi într-o permanentă dorință de evoluție cognitivă.

Ca la orice competiție care se respectă, în spatele jucătorilor se află antrenorii. Nimeni nu contestă faptul că și în cel de-al doilea eșalon se desfășoară o competiție poate la fel de aprigă precum cea dintre elevi. Fiecare profesor respiră la unison cu elevii pe care i-a modelat și inițiat, trăind cu aceeași intensitate succesele și eșecurile. Felicitări, doamnelor și domnilor profesori, pentru truda, răbdarea și ambiția dumneavoastră! Și aici, în culisele competiției, consider că avem numai învingători!”.

Și domnul deputat în Parlamentul României, Ivan Marocico, a ținut să-i salute pe elevii și pro-

fesorii participanți și să le ureze succes: „Dragi elevi, vreau să vă mulțumesc pentru modul în care ați ales

să păstrați, să cultivați și să perpetuați cuvântul matern și doresc să vă asigur de întreaga mea considerație pentru ceea ce faceți și de toată susținerea pentru buna desfășurare a studiului limbii ucrainene materne. Stimați profesori, vă felicit pentru remarcabila performanță de a participa la această olimpiadă și sunt convins că în spatele reușitelor stă o muncă titanică, dar realizată cu pasiune, vocație și dăruire. Sunt convins că această confruntare va reprezenta momentul în care veți trăi cel mai frumos sentiment intelectual, acela al satisfacțiilor rezultate din munca, valoarea și talentul vostru și că veți încerca neconștient să urcați treptele valorice ca să vedeți foarte departe.

Ca deputat al minorității ucrainene în Parlamentul României, pot să vă spun că obiectivul țintă al meu a fost și va rămâne în continuare păstrarea limbii materne, culturii, identității și demnității ucrainenilor din România.”

„Concursul de anul acesta se află la a XXII-a ediție, fapt ce confirmă importanța și necesitatea, în același timp, a unui astfel de concurs, care pe lângă faptul că este o mare provocare, o competiție care confirmă un nivel de pregătire superior, o recunoaștere pe o scară ierarhică de valori, ne apropie de identitatea noastră, identitate păstrată prin cultivarea limbii materne, a culturii poporului nostru, a tradițiilor și obiceiurilor preluate de la străbuni. Participarea și pregătirea la concurs reprezintă un salt în progresul continuu, iar rezultatele, nu neapărat exprimate în premii, ci mai ales raportate la cele precedente (și aici mă refer la participanții din județele în care studiul limbii materne nu are o tradiție la fel de îndelungată ca în județele Maramureș sau Suceava), pot constitui un punct de referință în ceea ce privește concretizarea muncii depuse. Ceea ce vreau să subliniez este faptul că toți elevii participanți la acest concurs sunt câștigători, indiferent de premiile obținute, deoarece motivul participării la acest concurs este sentimentul apartenenței la etnia ucraineană și dragostea pentru limba, literatura și cultura poporului ucrainean. În acest context, vreau să mulțumesc tuturor dascălilor, elevilor, părinților acestora, pentru păstrarea, cultivarea și perpetuarea cuvântului ucrainean și sper că rezultatele obținute sunt pe măsura muncii și a efortului depus de voi și de dascălii voștri

Mă alătur tuturor cuvintelor frumoase spuse azi despre dascăli, despre cei care au organizat această acțiune, despre toți factorii implicați în păstrarea și promovarea limbii și culturii ucrainene pe meleaguri botoșănene, în special reprezentanților Inspectoratului Școlar Județean Botoșani, dnei Mihaela Huncă, inspector școlar general al Inspectoratului Școlar General Botoșani, dnei Scripcariu Petronia, inspector școlar pentru minorități, dlui director Paul Bilocopetiuc, reprezentanților Uniunii Ucrainene din România, dlui președinte al UUR, Ștefan Buciuța, dlui președinte al UUR - Botoșani, prof. Semciuc Victor, dlui deputat în Parlamentul României, avocat Ivan Marocico, și nu în ultimul rând reprezentanților Cosulaturii General al Ucrainei la Suceava, Excelenței Sale consul general Vasyl Boieciko care ne sprijină și ne este mereu alături la toate acțiunile organizate în cadrul învățământului pre-universitar”, a precizat dna Elvira Codrea, consilier la Direcția Generală Învățământ în Limbile Minorităților din cadrul Ministerului Educației Naționale.

Inspectoratul Școlar al județului Botoșani a creat condiții excelente pentru desfășurarea Olimpiadei naționale de limba și literatura ucraineană maternă atât în ce privește cazarea membrilor Comisiei Centrale și a elevilor deopotrivă, la Hotel „Belvedere”, prin oferirea condițiilor optime de desfășurare a probelor scrise și evaluarea lucrărilor la Colegiul Național „A.T. Laurian” din Botoșani, cât și prin stabilirea unui program riguros în care a fost inclusă o excursie ce a prevăzut vizitarea obiectivelor turistice ale județului și ale municipiului Botoșani.

(Continuare în pagina 9)

Școala altfel „Să știi mai multe, să fii mai bun“ a copiilor ucraineni din Rona de Sus

Programul „Să știi mai multe, să fii mai bun!“ s-a desfășurat anul acesta în perioada 7-11 aprilie și a constat în derularea, la nivelul fiecărei unități de învățământ, într-o săptămână din al doilea semestru școlar, a unui orar special format doar din activități cu caracter nonformal.

Programul și-a propus implicarea, deopotrivă, a elevilor și a dascălilor în activități extracurriculare și extrașcolare interesante, care să le valorizeze talentele, preocupările extrașcolare și competențele în domenii cât mai diverse și interesante.

Anul acesta, clopoțelul acestei săptămâni a sunat la 11 aprilie 2014. Activitățile propuse au excedat curriculumul național și au adus un plus de valoare întregii comunități școlare, prin competențe, coeziune, spirit de echipă și, nu în ultimul rând, prin zâmbetele elevilor și dascălilor implicați.

Trebuie subliniat faptul că nu toate școlile rurale beneficiază de fonduri suficiente pentru a organiza excursii tematice pentru școala altfel care duc la abordarea creativă și interactivă a activităților derulate, dezvoltarea personalității complexe a copiilor, promovarea ideilor proprii ale elevilor, colaborarea eficientă dintre cadre, vizitarea muzeelor, instituțiilor statului care duc la formarea elevului pentru viață, prin conceperea și desfășurarea unor activități cu un ponderent caracter aplicativ.

Pentru a implementa un astfel de proiect, prof. Geta Petrețchi, Liliana Petrovai și Mirosava Romaniuc, cadre didactice la Școala

Gimnazială din Rona de Sus, județul Maramureș, au încheiat un acord de parteneriat cu filiala Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România.

Astfel, la 9 aprilie 2014, elevii ucraineni ai claselor a II-a A, a III-a, secția ucraineană, și a VII-a B din cadrul Școlii Gimnaziale din Rona de Sus, în cadrul programului „Școala altfel“, au

efectuat o vizită în municipiul Baia Mare, unde au vizitat Prefectura județului Maramureș, Biblioteca județeană „Petre Dulfu“, Planetariul, Grădina Zoologică, Muzeul de Mineralogie, Muzeul Țăranului Român etc.

În timpul vizitei la Prefectura județului Maramureș, tânăra generație ucraineană, împreună cu cei trei coordonatori ai proiectului, a fost așteptată de prefectul județului Maramureș, dl Anton Rohian, și de președintele filialei Maramureș a UUR, dl Miroslav Petrețchi. Micii

ucraineni au vizitat incinta prefecturii și chiar biroul prefectului, în care dl prefect Anton Rohian nu a ezitat să răspundă numeroaselor întrebări puse de micuții elevi, ba mai mult, oferindu-le prăjituri și suc.

Datorită acestui proiect, elevii ucraineni au avut parte de stimularea interesului pentru cunoașterea de locuri noi, creșterea coeziunii colectivului de elevi și consolidarea spiritului de echipă, a relațiilor de prietenie, stabilirea unui climat de încredere, favorabil comunicării, crearea unor reguli de comportament responsabil și împărțirea echitabilă a sarcinilor între membrii grupului, inițierea și desfășurarea de activități cu caracter recreativ, relaxant, formarea unor capacități cognitive interdisciplinare prin îmbinarea noțiunilor de istorie, literatură, geografie, muzică etc.; cultivarea sentimentului de mândrie prin declanșarea de emoții, aprecieri asupra frumuseților fizice, economice ale teritoriului patriei și împletirea cu elemente istorice ale trecutului și prezentului poporului nostru.

Pe această cale aş vrea să mulțumesc Uniunii Ucrainenilor din România, în special dlui președinte Buciuța Ștefan și președintelui filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, dl Miroslav Petrețchi, fără sprijinul cărora elevii ucraineni din comuna Rona de Sus nu ar fi văzut prea repede obiectivele susmenționate și nu s-ar fi întors acasă cu zâmbetul pe obraz și cu o cu totul altă viziune asupra locurilor care ne înconjoară și despre minunățiile județului în care trăim.

*prof. Geta PETREȚCHI,
Școala Gimnazială din Rona de Sus*

(Urmare din pagina 8)

Astfel, elevii au avut ocazia să viziteze Casa memorială „Nicolae Iorga“ și Muzeul de Istorie din Botoșani, Casa memorială „Mihai Eminescu“ din Ipotești și sediul UUR - filiala Botoșani, Mănăstirea Putna și Muzeul mănăstirii Putna.

La Olimpiada națională de limba și literatura ucraineană au fost selectați 48 de elevi din județele Maramureș, Suceava, Caraș-Severin, Timiș și Botoșani. Proba scrisă s-a desfășurat marți, 8 aprilie 2014, la Colegiul Național „A.T. Laurian“ din Botoșani, iar rezultatele finale au fost afișate miercuri, 9 aprilie 2010, orele 9.00.

Toți cei 48 de elevi care au participat au primit diplome de participare, mape și cadouri din partea IȘJ Botoșani, iar 22 dintre aceștia, după ce au obținut un premiu sau o mențiune, au fost răsplățiți cu trofee din partea IȘJ Botoșani, diplome și premii în bani din partea Ministerului Educației Naționale, diplome și cărți în limba ucraineană din partea Excelenței Sale Vasyl Boieciko, consulul general al Ucrainei la Suceava și premii în bani și cărți din partea dlui Ștefan Buciuța, președinte al U.U.R.

Premiile au fost înmânate de prefectul Costică Macaleți, inspectorul școlar general Mihaela Huncă și senatorul Doina Federovici din partea IȘJ Botoșani, de consilierul MEN, Codrea Elvira, din partea Ministerului Educației Naționale,

de Excelența Sa dl Vasyl Boieciko și dl Ștefan Buciuța. Dra lector univ. dr. Anamaria Herțanu și dna prof. Lucia Mihoc, președinta Organizației de Femei a UUR au acordat în nume personal 5 premii speciale în bani (în valoare de câte 50 de lei fiecare).

După festivitatea de premiere, dl deputat Ivan Marocico a invitat toți participanții, elevi și profesori deopotrivă, la masa de prânz (pizza, suc, cafea, înghețată).

Elevii premiați sunt: Anuța Godâncă, clasa a VII-a, Valea Vișeului, Premiul I; Maria Iurcuț, clasa a VII-a, Valea Vișeului, Premiul II; Denisa Georgiana Pintilie, clasa a VII-a, Crăciunești, Premiul III; Bianca Maria Lazorec, clasa a VII-a, Mihăileni, Mențiune; Bianca Ana Iurcuți, clasa a VIII-a, Valea Vișeului, Premiul I; Ana Svetlana Onujec, clasa a VIII-a, Valea Vișeului, Premiul II; Robert Alex Sambor, clasa a VIII-a, Valea Vișeului, Premiul III; Alex Vasile Luțac, clasa a VIII-a, Valea Vișeului, Mențiune; Denisa Harasemiuc, clasa a IX-a, Siret, Premiul I; Georgiana Nichifuriuc, clasa a IX-a, Rădăuți, Premiul II; Ionela Diana Godenca, clasa a IX-a, Sighetu Marmăției, premiul III; Tania Smecicas, clasa a IX-a, Lugoj, Mențiune; Oxana Lavita, clasa a X-a, Sighetu Marmăției, Premiul I; Andrei Usatiuc, clasa a X, Suceava, Premiul I; Paulina Cail, clasa a X-a, Sighetu Marmăției, Mențiune; Raluca Homeniuc, clasa a XI-a,

Siret, Premiul I; Oksana Chiriuc, clasa a XI-a, Siret, Premiul II; Ana Mirela Neamciuc, clasa a XI-a, Sighetu Marmăției, Premiul III; Beatrisa Popovici, clasa a XI-a, Sighetu Marmăției, Premiul I; Sergiu Ionuț Șmighelschi, clasa a XI-a, Suceava, Premiul II; Narcisa Haureș, clasa a XI-a, Siret, Premiul III; Diana Spivaliuc, clasa a XI-a, Sighetu Marmăției, Mențiune.

Nu au fost uitați nici profesorii din Comisia Centrală, aceștia fiind răsplățiți cu diplome de onoare, mape, albume și buchete de flori din partea IȘJ Botoșani, cu diplome de excelență din partea Cosulatului General al Ucrainei la Suceava și cărți și premii în bani din partea U.U.R.: Herțanu Anamaria, lect. univ. dr. Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării, Universitatea „Ștefan cel Mare“, Suceava- președinte; Codrea Elvira, prof. gr.did. I, MEN, București-președinte executiv; Scripcariu Petronia, prof. gr. did.II, IȘJ Botoșani-vicepreședinte; Cîmpeanu Ion, prof. gr.did. I, IȘJ Timiș-secretar; Corneșcian Nicolae, prof. gr.did.II, Școala cu clasele I-VIII Variaș-Timiș, membru; Malearciuc Simona, prof. gr.did.I, IȘJ Maramureș, membru; Hreniuc Marta, prof. gr.did.I, Liceul „Taras Șevcenko“, Sighetu Marmăției-Maramureș, membru; Clemcovic Mariana, prof. gr.did.II, Școala cu clasele I-VIII Valea Vișeului-Maramureș, membru; Mihoc Lucia, prof. gr.did.I, Colegiul Național „Mihai Eminescu“, Suceava, mem-

bru; Fraseniuc Diana, prof. gr.did.II, Școala cu clasele I-VIII Bălcăuți-Suceava, membru; Crainiciuc Antoaneta Cornelia, prof. gr.did.I Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă“ Siret-Suceava, membru; Bobic Mihai, prof. gr.did.I, Școala cu clasele I-VIII Cornuțel-Caraș-Severin, membru.

Se cuvine să aducem mulțumiri membrilor Comisiei Centrale, în special dlor Cîmpeanu Ion și Corneșcian Nicolae, pentru munca dublă depusă, atât ca profesori evaluatori cât și ca secretari, dumnealor întocmind toată documentația necesară bunei desfășurări a olimpiadei. Ar fi de dorit ca pe viitor toate cadrele didactice implicate să conștientizeze că acest concurs este pentru elevi, unde se înfruntă elevii și nu profesorii, unde învingătorii trebuie să iasă elevii și școala și să procedeze ca atare. Și nu în ultimul rând, să fie un prilej de întâlnire între prieteni, o competiție cât mai frumoasă, cu amintiri și experiențe cât mai durabile și mai plăcute.

În concluzie, pot spune că anul acesta a fost cea mai reușită organizare a acestui concurs important pentru învățământul în limba ucraineană și, deopotrivă, pentru comunitatea ucraineană, fiind un bun prilej de păstrare și perpetuare nu numai a limbii și literaturii ucrainene, dar și a culturii și spiritualității ucrainene, și mai ales a asumării identității și apartenenței la etnia ucraineană.

Elvira CODREA

Stimați profesori,
Dragi elevi,

An de an, olimpiadele școlare oferă participanților noi și noi provocări.

Olimpiada este o competiție de excelență ce se adresează elevilor cu aptitudini și performanțe deosebite, care confirmă un mod superior de pregătire, o recunoaștere pe scara ierarhică de valori.

Participarea și pregătirea pentru olimpiadă reprezintă un mare pas în progresul calitativ, iar rezultatele vor constitui un punct de referință în ceea ce privește concretizarea muncii depuse.

Sunt convins de faptul că principalul motiv al participării la această etapă a olimpiadei îl reprezintă sentimentul apartenenței la etnia ucraineană și dragostea pentru limba, literatura, cultura, istoria și tradițiile poporului ucrainean.

Dragi elevi, vreau să vă mulțumesc pentru modul în care ați ales să păstrați, să cultivați și să perpetuați cuvântul matern și doresc să vă asigur de întreaga mea considerație pentru ceea ce faceți și de toată susținerea pentru buna desfășurare a studiului limbii ucrainene materne.

Stimați profesori, vă felicit pentru remarcabila performanță de a participa la această olimpiadă și sunt convins că în spatele reușitelor stă o muncă titanică, dar realizată cu pasiune, vocație și dăruire.

Sunt convins că această confruntare va reprezenta momentul în care veți trăi cel mai frumos sentiment intelectual, acela al satisfacțiilor rezultate din munca, valoarea și talentul vostru și că veți încerca neconștient să urcați treptele valorice ca să vedeți foarte departe.

Succes elevilor și cadrelor didactice!
Paște fericit!

Deputat Ivan MAROCICO,
reprezentantul minorității ucrainene în Parlamentul României

La Rogojești iar e sărbătoare. După festivalul de încondeiere a ouălor au venit și alți oaspeți foarte importanți la noi, și anume olimpicii la limba ucraineană împreună cu profesorii lor îndrumători.

Așadar, după terminarea olimpiadei care a avut loc în orașul Botoșani, după o pauză binemeritată, olimpicii au efectuat o excursie la Dorohoi unde au vizitat Muzeul „George Enescu” și Muzeul științific, după care au poposit la Mănăstirea Gorovei. După reculegere au plecat spre Rogojești unde au fost întâmpinați de fanfara elevilor din Căndești II. Primirea a fost făcută la sediul UUR, filiala Botoșani.

După o mică și savuroasă gustare au fost invitați să ocupe locuri

pe scaune în curtea pavată și spațioasă a sediului.

La rugămintea președintelui filialei Botoșani a UUR, dl Victor Semciuc, subsemnata a prezentat în fața celor invitați istoricul satului Rogojești, a vorbit despre locuitorii lui, despre munca cultural-artistică a ucrainenilor din sat, dar mai ales despre limba maternă ucraineană, despre dragostea care a fost formată și dezvoltată pentru această limbă foarte bogată și frumoasă prin care se pot exprima cele mai înalte aspirații ale omului și cele mai adânci sentimente ale acestuia. Toate acestea s-au realizat și se realizează în familiile ucrainene din România și în școli unde profesorii care iubesc această limbă au știut cum să facă

OLIMPICIILOR LA ROGOJEȘTI

s-o iubească și elevii lor. Și vedem aici de față că ucrainenii au copii care își iubesc limba maternă.

Trebuie să iubim limba noastră atât de mult, încât să gândim în ucraineană și să o vorbim, să o ducem mai departe copiilor ce vin și vor veni.

Subsemnata și-a exprimat o oarecare tristețe că satul a îmbătrânit, că de-a lungul anilor tinereții care au terminat diferite facultăți s-au risipit prin țară, că aproape în fiecare casă există câte o mamă româncă și copiii vorbesc mai mult românește. Este, totuși, îmbucurător faptul că toate aceste mame înțeleg limba ucraineană, ba unele o și vorbesc și acceptă ca fiii și fiicele lor să învețe și să vorbească limba ucraineană că doar e limba maternă a taților lor.

Subsemnata i-a felicitat pe olimpicii și pe profesorii lor îndrumători.

În cinstea acestora grupul vocal „Vesna” a prezentat un program artistic alcătuit din cântece ucrainene, iar formația de dansuri a evoluat cu o suită de dansuri ucrainene, instructor fiind elevul Gabi Scalschi.

De la Rogojești olimpicii au plecat la Rădăuți, iar de acolo s-au oprit la mănăstirea din Putna și apoi retur la Cacica, Rădăuți și Suceava, iar a doua zi la premiere, la Botoșani.

Premianții din zona Sucevei și Botoșani sunt:

Premiul I: Usatiuc Andrei Octavian, clasa a X-a, de la Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, prof. îndrumător dna Lucia Mihoc; Harasemiuc Denisa, clasa a IX-a de la Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret; Humeniuc Raluca, clasa a XI-a de la Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret.

Premiul II: Șmighelschi Sergiu Ionuț, clasa a XII-a, Seminarul Teologic liceal din Suceava care în afara orelor de la seminar frecventează și orele de limba ucraineană la clasa doamnei profesoare îndrumător Lucia Mihoc; Nichiforeac Georgiana, clasa a IX-a de la Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți, profesor îndrumător Ștefan Georgeta; Chiriac Oxana, clasa a XI-a de la Colegiul „Lațcu Vodă” din Siret.

Premiul III: Haureș Narcisa, clasa a XII-a de la Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret. Toți cei de la Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret o au ca profesor îndrumător pe dna Antoaneta Crainiciuc.

Premiul special: Odovicuic Mădălina, clasa a VII-a, Școala Gimnazială din Bălcăuți, prof. îndrumător Maria Plecan; Grigoraș Alin, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială din Negostina, prof. îndrumător Diana Fraseniu.

Mențiune: Lazurec Bianca, clasa a VII-a, Școala din Mihăileni, Botoșani, prof. îndrumător Iuliana Vatamaniuc.

Mențiune specială din partea dnei prof. îndrumător Lucia Mihoc s-a acordat elevei Hreniuc Daniela, clasa a VII-a de la Școala din Mihăileni, Botoșani.

Doamnele profesoare îndrumătoare Lucia Mihoc și Ana-Maria Herțanu au oferit din partea dânselor câteva premii speciale.

Toți cei prezenți la Rogojești au primit cadouri simbolice. Olimpiada de limba și literatura ucraineană a fost sponsorizată de Uniunea Ucrainenilor din România.

Le dorim tuturor succes în continuare!

Olimpia IVANICIUC

Grupul vocal „Vesna” din Rogojești

Cred c-au observat cititorii că scriu cu mare dragoste, admirație și mulțumire și despre colegii mei, cadre didactice. Am muncit 46 de ani pe ogorul școlii, cunosc totul despre școală și, ce este mai important, am trăit alături de colegii mei bucuriile, izbânzile, împlinirile lor, dar și necazurile.

Pot spune că sunt fericit și onorat că sunt prieten cu foarte mulți oameni, iar printre ei se numără și distinsul profesor Victor Cozariuc-Cossaris din Dărmănești Sucevei, care-mi amintește încontinuu și de un alt bun prieten, Vasile Haureș, plecat prematur și nemeritat la Ceruri. Să știți c-aș putea enumera mai multe personalități din Dărmănești, prieteni de-ai mei, dar mă opresc aici.

Victor Cozariuc-Cossaris mai are puțin și se alătură celor care împlinesc opt decenii de viață. Din 1965 și până-n 1993 a slujit cu credință, abnegație, devotament și din suflet la Catedra de istorie a Școlii din Măriței, comuna Dărmănești. Un om, o viață, o activitate foarte bogată! Scrie pe cărțile sale că este profesor și publicist. Dar eu, și nu sunt singurul, să mă ierte Victor, îl consider și un cercetător de excepție, nu numai în domeniul istoriei, disciplina sa de suflet, ci și în al literaturii, folclorului, portretisticii și chiar al politicii. Iată un om cu preocupări multilaterale!

Recent mi-a făcut o mare surpriză! Am primit prin poștă recenta sa carte, „Istorie și memorie din Bucovina“, cu o dedicație de parc-aș fi mare academician. A socotit când aș fi primit-o și chiar în acea seară m-a sunat ca să mă întrebe ce părere am de carte. I-am răspuns scurt, pentru că doar o răsfoisem: „După titlu și harta de pe coperta ei, cartea se anunță a fi una excepțională!“ Aceeași concluzie am tras-o și după ce-am închis ultima filă a cărții. Și-acest lucru m-a determinat să scriu despre ea, așa cum m-am priceput.

Cartea la care facem referire mai jos are 14 capitole, inegale ca mărime. Dar, în schimb, valoarea fiecărui capitol, luat în parte, este excepțională. Când afirm acest lucru mă gândesc și la enorma muncă de documentare și cercetare pe teren, scrierea fișelor de cercetare, completarea lor în concordanță cu canoanele științei, discuțiile purtate cu reputați specialiști în istorie și în arheologie.

Prefața cărții este semnată de doi reputați istorici, din spusele cărora spicuiască: „Lucrarea de față, ca și altele pe care le-a elaborat, reprezintă o contribuție meritorie la înțelegerea evoluției așezărilor medievale din podișul Sucevei. Bazată atât pe descoperirile arheologice personale, cât și pe cele documentare, această lucrare, bine structurată, aduce un valoros material inedit“ (lector univ. dr. Mircea Ignat); „Studiile pe care le-a întocmit și publicat de-a lungul timpului evidențiază o bună cunoaștere a izvoarelor și a literaturii de specialitate, precum și rigoarea metodologică“ (lector univ. Mihai Lazăr). Așa că, chiar de la primele file ale cărții îți dai seama de valoarea ei științifică și metodică.

În „Cuvânt înainte“ autorul motivează de ce a scris această carte și, cu modestia-i proverbială, prezintă ce și-a propus să studieze, metodele folosite, ce rezultate a obținut în activitatea de cercetare și, ce este mai important, mulțumește călduros celor care l-au ajutat în realizarea acestei cărți. Oare câți uită să mulțumească celor care le-au întins o mână de ajutor la momentul oportun?

Urmează o prezentare a ținutului în care-a făcut aceste cercetări, caracteristicile geomorfologice ale acestuia, apoi face un excurs prin istoria cercetărilor arheologice din nordul Moldovei, din secolul al XIX-lea și până la începutul

secolului al XX-lea, studiu documentat, dar, după părerea mea, merită aprofundat. Enumeră apoi cele 41 de vetre vechi ale satului, atestate documentar, cu caracteristicile și clasificarea lor. Apreciază care au fost factorii principali care au dus la schimbarea, în timp, a hotarelor satului Dărmănești.

În capitolul următor, prezintă siturile arheologice din epoci diferite, o semnificație aparte având vestigiile așezării din Măriței Mică.

Memoria istoriei în Bucovina

Descrie obiecte care au fost descoperite în acest sit arheologic și extinde inventarierea lor și la alte descoperiri din bazinul râului Suceava, cum sunt cele de la Botoșana (3), Suceava-Șipot (4) și Ruși-Mănăstioara (5). Cele descoperite le-a semnalat arheologilor pentru ca aceștia să aprofundeze aceste cercetări.

Prin 9 hărți, realizate profesional, precizează atestările arheologice ale existenței și continuității populației și teritoriului comunei Dărmănești. Toate zonele cercetate și semnalate sunt zone protejate luate în evidența DCCPCN Suceava și ale Primăriei Dărmănești. Acest capitol este amplu, pe parcursul a 170 de pagini fiind prezentate 26 de fișe analitice, care au fost

întocmite pentru locurile denumite „La Moșie“, „Hârlău“, „Dealul Ocop“, „Dirșinea“, „la Olar“, „la Cimitir“, „la Levade“, „la Grajduri“, „Dubyna Siliste“ ș.a. Fiecare fișă este întocmită științific, conform normelor arheologice. Ele cuprind: identificarea sitului, localizare administrativă/ amplasament, datare, persoane și evenimente asociate istoriei monumentului/descriere/conservare, restaurare, documente, referințe/nivelul de interes/ clasare/, sistematizarea evidenței. Întocmirea documentelor s-a făcut împreună cu un specialist de la Muzeul Bucovinei, precizându-se și descriin-

du-se fiecare obiect în parte descoperit aici.

Urmează un număr de 26 de fișe întocmite aceluiași situri, în care sunt precizate obligațiile privind folosința fiecărui monument descoperit. Și aceste fișe sunt întocmite științific, pe capitole: informații generale, obligațiile proprietarului și ale titularului dreptului de administrare și condiții de utilizare, de exploatare și întreținere a sitului istoric. Sunt specificate, în amănunt, cele cerute și la capitolul de mai sus.

Partea a doua a cărții, intitulată „Memorie“, ne prezintă, succint, arhitectura populației în Bucovina, prin cuvintele lui Henri Flocillon, publicate în anul 1925 în „Revue de L'art“, aprecieri foarte măgulitoare la adresa acestui colț de adăvărat rai, Bucovina. Continuă apoi cu prezentarea bisericii din Dărmănești, monument isto-

ric, construite în anul 1783, iar apoi prezintă biserica din Dănila, „ctitorie de două secole“.

În capitolul următor evocă figura luminoasă și emblematică a lui Traian Chelariu, mare om de cultură, pe care l-a cunoscut personal. Urmează prezentarea unor eroi ai neamului, monumentele ridicate în memoria lor, precum și sărbătorirea „Zilei eroilor“ la Dărmănești.

În capitolul „Obârșia“, subintitulat „Trei generații“, prezintă stabilirea în Bucovina a unor populații de ruteni, huțuli, lipoveni, evrei, germani, țigani, unguri, polonezi și altele făcută după înscrisurile bisericii și ale stăpânirii“. Prezintă apoi, procentual, etniile din comuna Dărmănești. Tot aici evocă personalitatea inginerului Nicolae Drîșcu, decedat în condiții neelucidate încă, în vara anului 1989.

În capitolul următor scrie despre „Tumulul princiar“ de la Măriței Mare, pomenit încă din secolul al XIX-lea. Chiar istoricul Wilhelm Schmidt a pomenit obiectele din aur descoperite aici de niște țărani din sat. Se precizează că specialiști autorizați din centrele universitare Iași, București și Suceava au arătat că piesele din aur, ornamentate cu pietre semiprețioase (alemandine) se încadrează în stilul policrom, care permite datarea lor în prima jumătate a secolului al V-lea d.Hr.

În completarea unui capitol anterior, scrie despre căpitanul aviator Teodor Pauliuc, care a murit la 8 august 1939 în timpul unei „delicate misiuni la Sofia“. La înmormântarea acestuia au participat „generalul Hasiavici și rezidentul regal Flondor, generalul și lt. col. Pleșoianu vorbind și la cimitir“.

Un capitol întreg îl consacră localității Grămești, vecina lor, cu istorie, așezare, climă, populație și biserica satului, care a fost ctitorită de logofătul Tăutu.

În capitolul „Rapsozii Bucovinei“ pornește de la evocarea lui Gheorghe Racocca, născut în anul 1908 în Jadova, regiunea Cernăuți, care-a fost profesor și director în școlile comunei Dărmănești. Scrie și despre Nicolae Ceredarec. Vorbește cu mândrie nedisimulată de personalitățile puternice ale regretaților Gică Lucan, fost inspector școlar, și Ștefan Tcaciuc, poet, prozator, traducător, fost deputat; de Corneliu Irod, prozator și poet; Ioan Rebușapcă, folclorist și cercetător; Ion Robciuc, fost cercetător științific la Institutul de Lingvistică din București. Cred că într-o ediție viitoare va scrie încă de mulți consăteni de-ai săi.

În al doisprezecelea capitol intitulat „Istorie sau poveste“, reia evocarea mai multor personalități ridicate de pe plaiurile lui natale. M-a bucurat evocarea lui Gică Lucan, pe care am avut onoarea și bucuria de-al fi cunoscut personal.

În penultimul capitol reproduce scrisoarea trimisă domnului Ioan A. Oprea din Iași, care-i ceruse câteva date despre Gheorghe Homiuc, stins prematur din viață. Și din această scrisoare răzbate stilul meticolos al autorului în transmiterea unor relații până la cel mai mic amănunt.

În ultimul capitol vorbește despre personalitățile românești, mai ales politice, pe care-a avut norocul și cinstea să le cunoască până acum. Oricine s-ar mândri cu asemenea personalități, unele fiind chiar conducători de partide.

Cartea nu se încheie aici pentru că urmează o anexă care cuprinde fotografiile prin care autorul prezintă cititorului aspecte din viața sa, a familiei sale, personalități evocate în carte, aspecte de la multe din activitățile culturale sau comemorative la care a asistat în timpul vieții sale.

În concluzie, aveți în fața dvs. o carte deosebită prin care autorul și-a prezentat cu mare mândrie plaiurile natale, frumusețile lui, dar, mai ales, oamenii care trudesc sau au trudit pe aceste meleaguri. Când veți închide ultima filă a cărții, vă veți pune întrebarea firească: când ne va mai pune la dispoziție o nouă carte?

prof. Gheorghe DOLINSKI

Lansarea volumului „Hnat Porohivski” - editor Vadim Guzun

La 13 martie a.c., a avut loc, cu participarea unui public numeros, o lansare de carte găzduită primitiv de Centrul Socio-Cultural „Club Calderon” al Primăriei sectorului 2, București, consacrată restituirii memoriei unei personalități marcante, colonelul Hnat Porohivski, liderul emigrației politico-militare ucrainene în România în perioada interbelică.

Viața zbuciumată și activitatea neobosită a acestui luptător neînfricat dedicată unei cauze nobile - dobândirea libertății și a independenței Ucrainei - au fost oglindite în volumul lansat, intitulat „Hnat Porohivski”.

Această carte face parte din seria „Afaceri orientale”, inițiată și coordonată de diplomatul Vadim Guzun, dr. în științe istorice, editată sub egida Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca al Academiei Române.

Volumul de față este rodul unei minuțioase și aprofundate cercetări a documentelor din Arhivele Naționale, Arhivele CNSAS și Arhivele Ministerului Afacerilor Externe.

În elaborarea acestei lucrări inedite cu caracter monografic autorul a fost ajutat și de materialele din arhiva familiei Porohivski, puse la dispoziție de Olga Porohivska-Andrici, fiica colonelului: memoriile tatălui său publicate în perioada 1929-1930 în revista științifico-militară „Tabor” din Lvov, jurnalul lui de front, însemnări, scrisori, fotografii.

Totodată, pentru completarea portretului au fost incluse și amintirile fiicei despre tatăl său.

Evenimentul cultural având ca temă lansarea volumului menționat a fost onorat de prezența reprezentantului Ambasadei Ucrainei în România - dl ministru-consilier Teofil Rendiuk cu soția. De asemenea, au fost de față și doi urmași ai emigranților politico-militari ucraineni din perioada interbelică, și anume dl prof.univ. cu rang de ambasador Emilian Manciu, fiul lui Pavel Manciu, consul al primei Ambasade a Republicii Populare Ucrainene din perioada 1917-1923 și dl general de brigadă (r) ing. Mihai Pocorski - fiul lui Naum Pocorski - locotenent din emigrația sus-menționată avansat din oficiu în anul 1936 la gradul de maior și decorat cu medalia „Pentru apărarea patriei ucrainene” de guvernul ucrainean în exil de la Paris.

Hnat Porohivski, născut în anul 1888 în Ucraina, regiunea Umansk, localitatea Dobroe, absolvent, din 1907, al Academiei Militare din Odesa, a fost unul dintre liderii militari de seamă ai Armatei de Eliberare Națională conduse de Symon Petliura, în cadrul căreia a îndeplinit misiuni de mare importanță.

În urma unei lupte inegale cu trupele bolșevice, colonelul Hnat Porohivski a fost nevoit să se retragă, în anul 1919, împreună cu regimental său în Polonia, unde au fost cazați în condiții de lagăr foarte grele. De acolo, în octombrie 1920, au luat calea spre România.

Autorul volumului s-a aplecat cu interes nu numai științific, ci și uman asupra destinului acestor năpăstuiți, dezrădăcinați de vârtejul necruțător al istoriei și aruncați în cele patru vânturi, nevoiți să pornească în pribegie spre alte zări.

Periplul emigranților, început la Bălți, în Basarabia, a continuat apoi, după ce col. Hnat Porohivski, prezentându-se în audiență la Regele Ferdinand I, a obținut azilul politic solicitat și astfel emigranții, după traversarea Carpaților, au fost cazați succesiv în trei tabere

de refugiați (impropriu numite pe-atunci lagăre) și anume: Brașov, Oradea Mare și Făgăraș. Col.H.Porohivski, numit comandant al tuturor taberelor, a binemeritat elogiile primite din partea Guvernului român pentru ordinea și disciplina instituite.

În anul 1923, odată cu desființarea taberelor, a început o etapă dificilă pentru ostașii și ofițerii emigranți, în străduințele lor de a se adapta la viața civilă în țară străină, a cărei limbă nu o cunoșteau și care nu aveau altă meserie decât arta militară.

Pe parcursul acestui proces de adaptare, colonelul Porohivski își însușește la perfecție limba română, absolvă, în anul 1931, Școala Superioară de Documentare și Științe Adminis-

trative; cunoscând limbile franceză și germană ocupă un post de corespondent al unei publicații pentru străinătate „Capitala”.

În locul familiei pierdute în Ucraina (părinți, frați, surori), nimicite de stăpânirea bolșevică, col. Porohivski, apatrid cu pașaport Nansen, își întemeiază o nouă familie, căsătorindu-se cu o cetățeană română, originară din Delta Dunării, venită pentru studii universitare (Facultatea de Litere și Filosofie) la București. După câțiva ani soția sa Nelly i-a dăruit un copil - unica lor fiică, Olga.

Începând din anul 1923 col.Porohivski, ca președinte al Comitetului de ajutorare a refugiaților ucraineni din România și al Asociației foștilor combatanți, își organizează conaționali și-i ajută neprecupețit prin toate mijloacele posibile.

Totodată, prin scrierile sale, el militează activ pentru libertatea și independența Ucrainei, colaborează strâns cu Ambasada Republicii Populare Ucrainene, în speță cu ambasadorul extraordinar și plenipotențiar Constantin Mațievici și ține permanent legătura cu Guvernul ucrainean în exil de la Paris, care în anul 1940 îi conferă gradul de general și-l desem-

nează comisar pentru toată emigrația din Peninsula Balcanică.

Din anul 1930, este cooptat în calitate de consilier tehnic în cadrul Statului Major al Armatei Române; lucrează pentru Serviciul Secret de Informații al acesteia.

Odată cu declanșarea celui de-al Doilea Război Mondial își riscă viața în linia întâia a frontului în Războiul din Est ca ofițer superior și șef al Biroului de Studii, Documentare și Centralizare, elaborând și trimițând la București Statului Major al Armatei Române sinteze informative asupra situației trupelor.

După armistițiul din 23 august 1944 și intrarea trupelor sovietice pe teritoriul României este arestat de NKVD și deportat în URSS, sfârșindu-și viața într-un lagăr de concentrare din localitatea Potma, RASS Mordvină.

Potrivit spuselor unui martor, reținut în prizonierat în URSS (maiorul Nicolae Trohani, camarad de front și de Stat Major) este posibil ca decesul lui să fi avut loc în anul 1949 sau cel târziu în 1950.

În cuvântul său de deschidere la lansarea volumului, autorul Vadim Guzun a schițat o prezentare generală a lucrării, structura acesteia fiind axată pe etapele principale ale activității lui H.Porohivski. Un aspect relevat de autor a fost faptul că prin atribuirea unei misiuni atât de importante pe front, autoritățile române i-au acordat o încredere deplină, precum și o apreciere pe măsură, conferindu-i pentru merite deosebite cele mai înalte decorații.

Dna Olga Prohivska-Andrici, fiica liderului, scriitoare și membră a Uniunii Ziariștilor din România, căreia îi aparține prefața volumului, a marcat principalele etape ale activității tatălui său, completând totodată portretul său ca om: înțelept, echilibrat, ferm, înzestrat cu o deosebită carismă, precum și cu o bunătate și generozitate ieșită din comun. Regretul lui a fost că, dedicat fiind obligațiilor de serviciu, nu și-a permis în măsură suficientă răgazul de a se bucura de o viață de familie liniștită. După pierderea tatălui, Olga Porohivska a înfruntat cu curaj și optimism viața grea care a urmat în condițiile epocii comuniste.

La lansare au luat cuvântul, exprimându-și opiniile cu privire la carte invitați de mare prestigiu. Astfel, dl prof.univ. de la Universitatea București Octavian Roske, dr. în științe istorice, director al Institutului de Studiere a Totalitarismului, a elogiat structura volumului, cât și contribuția dnei Olga Porohivska-Andrici prin materialele din arhiva personală, precum și prin relatarea impresionantă a amintirilor despre tatăl ei și tragicul lui sfârșit.

Dl dr. în științe Mihai Gheorghiu, director al Muzeului Țăranului Român, fost secretar de Stat în Ministerul Afacerilor Externe, a subliniat un aspect important care reiese din jurnalul de front al col. Hnat Porohivski, și anume delimitarea clară de excesele reprobabile ale trupelor germane, precum și condamnarea acestora.

Dl arheolog George Trohani, președinte al Asociației Numismatice Române, fiu al maiorului Nicolae Trohani, camaradul de front al colonelului Porohivski, a relatat câteva amintiri despre acesta, care i-au fost povestite de tatăl său. Totodată a subliniat corectitudinea și loialitatea colonelului față de statul român.

(Continuare în pagina 13)

Pictorul Aurel Dan, membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România

Îmbrăcămintea oamenilor e albă ca și iarna maramureșeană, cu excepția dungilor de pe zădele femeilor cu nuanțe aprinse de galben ca soarele, roșu-sângeriu și albastru al fructelor coapte de prun, predominante în acest ținut colinar. Această îmbrăcămintă de lână, ne trimite cu gândul la „măicuța bătrână cu brâul de lână“ din balada „Miorița“, iar cele trei culori dispuse în dungii orizontale, la vechiul nostru tricolor național, intercalate regulat și uniform cu sobrietatea negrului, a pământului căruia îi aparținem.

Aglomerările de oameni, de case, de arbori evidențiază buna înțelegere, colaborare, unitate. Peisajele hibernale sunt calme, la fel și trăsăturile oamenilor, în pas cu firea ilustrului autor. Ei nu se înghesuie, nu se ceartă, creând un fior de calm și liniște în plan vizual.

În târguri privesc, se sfătuiesc, negociază și-și etalează munca sfântă milenară. Nimic nu este alterat sau denaturat, influențele străine nu își au locul aici. Sunt fermi și hotărâți, se simt bine și se mulțumesc cu ce au și ce produc.

Cu alte cuvinte am putea spune că Aurel Dan este un pictor filosof și matematician, asemenea poetului Ion Barbu. Artistul cu măiestrie se întoarce în timp și cu nostalgie aduce trecutul în prezent, plasându-l direct în viitor cu mult tact și înțelepciune, folosindu-se de geometria spațială.

Artistul este un optimist, deși folosește culori sobre. Nu creează niciodată peisaje nocturne sau în amurg. Momentele zilei, alese în cadru larg, sunt înaintea răsăritului și continuă până la amiază când totul e calm, odihnit și plin de putere. Poziția luminii și a umbrei de pe pânze atestă acest fapt.

Tocmai în acest joc de simboluri, tonuri și forme constă filosofia marelui nostru artist, care, după părerea mea, exprimă o unicitate ce a depășit demult granițele țării prin sute de lucrări, prin expoziții, donații, galerii de artă și colecții particulare.

Și, pentru că în tablourile sale apare câte un deal mai înalt, acesta are o semnificație aparte, nu numai pentru artă, dar și pentru viața particulară a creatorului. Venind din Aspra, Țara Lăpușului, unde și-a tras seva, și-a scăldat copilăria și s-a format ca om și artist, Aurel Dan a poposit

pentru totdeauna la noi, pe Valea Ronișoarei, în comuna Rona de Sus căreia îi face o mare onoare de a avea în sufletul ei un adevărat maestru al artei. Acest sat l-a adoptat cu dragoste, unde și-a clădit cuibul rodnic, devenit în timp asemenea creațiilor sale și el o operă de artă. În orice colț al casei, fie grădină sau curte, se simte mâna pricepută a artistului.

Artistul Dan a știut să îmbine într-un mod armonios viața artistică cu cea personală, de soț și tată iubitor, gospodar, profesor și prieten.

Poposind printre etnicii ucraineni din Rona, pe dealul Osoi, zugrăvit cu preponderență în operele sale, și-a unit soarta cu aleasa inimii sale, Ileana Rahovan. O fată minunată cu părul de aur care l-a fascinat pe tânărul pictor, rămas pe meleagurile Ronișoarei pentru totdeauna.

Ileana Dan, ca învățător și foarte bun pedagog și-a dăruit toată energia, priceperea, talentul și inteligența, tinerelor vârstare din sat. I-a învățat să crească frumos și le-a insuflat dragostea pentru limba maternă, pentru carte, pentru dansul și cântecul ucrainean.

Elevii săi au devenit buni cetățeni ai comunei, oameni de valoare de care doamna învățătoare și comunitatea se mândresc.

Doamna Ileana Dan, având alături un artist, a animat mereu viața culturală a comunității. La Școala Pedagogică pe care a urmat-o a studiat mandolina, a absolvit cursuri de regie și coregrafie. A activat în diferite formații artistice: cor, teatru, orchestră și dans.

Ieșind la pensie s-a dedicat scrisului de reportaje și a diferitelor articole ce apar în presa ucraineană din România, precum și în presa județeană, scoțând în evidență valoarea vieții culturale și spirituale a comunității ucrainene din Rona de Sus și din țară.

Fiind membră a Uniunii Ucrainenilor din România și președintă a Organizației de femei a UUR, filiala Maramureș, pe lângă activitatea culturală și gazetărească, în colaborare cu instituțiile comunității locale a organizat simpozioane, întruniri, spectacole de caritate pentru ajutorarea sinistraților din Bucovina de pe urma inundațiilor cumplite din 2006, dar și pentru a populariza activitatea culturală și scriitoricească a femeilor din localitate și din zonă, oferindu-le aprecieri și diplome.

Cu prilejul aniversării a 60 de ani de activitate a corului mixt pe patru voci din Rona de Sus, județul Maramureș, doamna Ileana Dan a desfășurat o muncă asiduă alături de alți foști și actuali coriști. Culegând informații, memorii, fotografii, diplome, a publicat o monografie culturală „Vocile Ronei“ ce cuprinde activitatea acestui prestigios cor de la origini până în prezent (1949-2009). Cartea a fost prezentată într-un cadru festiv, unde au participat multe personalități din țară și din județ, precum și numeroși fii ai satului, apreciind această inițiativă.

Completându-se reciproc, Ileana și Aurel Dan au format un nucleu artistic minunat, s-au sprijinit, s-au ajutat, împărțindu-și țelurile și idealurile.

Nu e ușor să crezi valori, pe lângă talent și har, aceste pasiuni necesită timp, energie, sănătate, sacrificii, frustrări, cheltuieli materiale, efort intelectual, mental și fizic. Însă satisfacția și meritul sunt inegalabile.

Viața este o spirală dispusă în terase cum sugerează și imaginile din pictură.

Anna T. RUȘTI

(Urmare din pagina 12)

Dna Micaela Ghițescu, redactor-șef al publicației „Memoria“ a evidențiat un alt aspect care a impresionat-o, și anume atașamentul colonelului H.Porohivski față de țara lui de adopție - România, căreia nu numai că-i admira pitorescul peisajelor, dar și hărnicia și ospitalitatea locuitorilor ei. De asemenea, a apreciat pozitiv devotamentul filial al dnei Olga Porohivska-Andrici și străduința ei de a restitui memoria tatălui său.

Actrița Doina Ghițescu de la Ansamblul „Ciocârlița“ a citit cu o remarcabilă expresivitate și simțire câteva fragmente din scrisorile din Est ale col. H.Porohivski adresate soției și fiicei, impresionante prin descrierea vieții de pe front și pătrunse de dorul de casă și de familie.

Ca o completare la toate cele discutate la lansare, aș vrea să adaug impresia pe care mi-am făcut-o din ce mi-a povestit tatăl meu - locotenentul Naum Pocorski despre comportamentul colonelului față de ostașii și ofițerii din regimentul său, și anume atitudinea deosebit de grijulie și omenoasă față de ei, înțelegerea și compasiunea cu care aborda problemele și nevoile acestora.

Un exemplu concret: tatăl meu a fost ajutat de domnia sa să fie internat în spitalele din Brașov și Oradea Mare pentru afecțiunile de care suferea. O altă întâmplare, caracteristică pentru bunătatea acestui comandant, atât de

Lansarea volumului „Hnat Porohivski“ - editor Vadim Guzun

apropiat de oamenii săi, a fost următoarea: tatăl meu rămăsese fără niciun fel de documente asupra sa, întrucât le pierduse într-o împreju-

în Rusia țaristă, colonelul Porohivski, care avea o încredere nețărnută în camarazii săi, l-a crezut pe cuvânt și, fără a sta o clipă pe gânduri, i-a semnat și eliberat adeverința solicitată, pe care o păstrez și până acum, datată august 1922 - Tabăra de refugiați Oradea Mare.

În concluzie, consider că apariția și lansarea cărții despre col. Hnat Porohivski tocmai acum, când anul acesta se împlinesc 70 de ani de la momentul tragic al arestării sale de către NKVD, este un binevenit și oportun omagiu adus acestui neînfriecat luptător pentru Ucraina.

Autorul acestui volum, care este o monografie absolut inedită, oglindind un prea puțin cunoscut crâmpci de istorie din prima jumătate a secolului al XX-lea, este vrednic de cele mai alese elogii pentru truda depusă.

Iar dna Olga Porohivska-Andrici merită tot respectul pentru păstrarea timp de atâția ani a documentelor și relicvelor, precum și pentru eforturile depuse în vederea restituirii memoriei bravului său părinte, col. Hnat Porohivski.

Mihai POCORSCHI

Hnat Porohivski în biroul său din București

rare dramatică, și anume la trecerea înot a Nistrului spre România într-o noapte din luna august 1921 împreună cu circa 300 de camarazi ucraineni pentru a scăpa din încercuirea trupelor bolșevice, care împreună cu grănicerii sovietici trăgeau asupra lor. Având nevoie de o adeverință din care să reiasă studiile absolvite

Patruzeci de zile după Înviere, Domnul s-a înălțat la cer (Marcu 16. 12-20, Luca 24,50-55: Fapte 1, 4-12). A mers cu ucenicii până la Bethleem lângă Ierusalim și s-a oprit pe înălțimea pe care Isaia o numește Muntele Eleonului, adică al Măslinilor. A ridicat mâinile, i-a binecuvântat pe apostoli, s-a despărțit de ei și s-a înălțat la cer, pe când ucenicii se uitau cum se depărtează pe bolta cerului. Este o minune unică în lume. Un fapt istoric fără precedent, căci dacă Enoch și Ilie s-au înălțat la cer fără să cunoască moartea trupescă, e totuși o deosebire. Nu s-au înălțat la cer fără voința lor, ei au fost ruși, răpiți de o putere cerească, ceea ce e cu totul altceva. Domnul nostru Isus Hristos nu a fost răpit. S-a înălțat. S-a ridicat singur în văzduh, liniștit, drept. S-a ridicat cu trupul lui omenesc, trupul cu care a înviat și pentru care legea gravitației nu mai exista. Se înălța mai ușor decât o pasăre, căci pasărea, ca să se înalțe, luptă cu văzduhul, pe când Isus se înălța ca un Stăpân al văzduhului, așa cum și pe ape a umblat ca un stăpân al apelor.

Înălțându-se la cer ca Dumnezeu și om a unit cele pământești cu cele

Înălțarea Domnului

cerești, adică a unit dumnezeiescul cu omenescul în Persoana Sa, pentru ca omenirea să poată în viitor să-și împlinească sfânta misiune de a se apropia de Dumnezeu pentru câștigarea vieții veșnice. Dar s-a înălțat la cer așa cum noi, oamenii, L-am trimis lui Dumnezeu: bătut, schingiuit, palmuit, plin de sânge, așa cum îl vede și profetul Zaharia, în capitolul 13,6. Înălțându-se la cer, un nor L-a ascuns de la ochii lor, un nor creșc, creat de puterea lui Dumnezeu, nu un nor de ploaie accidental arătat pe cer. Un nor ca la Schimbarea la Față sau ca norul ce se lăsa pe cortul din pustiu atunci când Dumnezeu vorbea lui Moise. Era o manifestare vizibilă a prezenței lui Dumnezeu, cum a fost și la sfințirea Templului lui Solomon în Ierusalim (Luca 24,22) și s-a înălțat și a șezut în dreapta lui Dumnezeu. Aceste cuvinte nu trebuie luate „ad litteram“, căci Dumnezeu e Duh și nu poate avea nici dreapta, nici stân-

ga. Înseamnă numai că Isus „ca om“ e ridicat la slava divinității, e ridicat la stăpânirea Cerului și a Pământului, dreapta fiind simbolul măreției supreme.

O putere fără limită și, ca urmare, Isus Hristos trebuie adorat cu fruntea la pământ.

Prin Înălțarea la cer Mântuitorul și-a încununat lucrarea Sa de Răscumpărător. A dat omenirii încă un semn al dumnezeirii Lui. Pe vârful Muntelui Eleonului au rămas urmele tălpilor lui Isus din clipa Înălțării. Cine a fost în acele locuri a avut ocazia să vadă aceste urme. E un amănunt profetizat de Zaharia (capitolul 14,4). Iată vine ziua Domnului și picioarele lui vor rămâne (vor sta pe vârful Eleonului din preajma Ierusalimului). Se văd limpede aceste urme. Pe piatra stâncii s-au imprimat mușchiul tălpii și proeminențele a trei degete, așa cum e și firesc când te ridici pe vârful picioarelor. Ori, potrivit religiei creștine susțin că

e o înșelăciune însă spuselor lor sunt răsturnate de natura stâncii ale cărei striuri orizontale și foarte friabile nu suportă o cioplitură cu dalta.

Dacă lovești, tot stratul se desprinde, susțin specialiștii în lucrări de modelare a pietrei. Deci, o sculptură în această piatră este imposibilă.

Isus e Cel dintâi care intră în Împărăția lui Dumnezeu, dar nu ajunge cu mâinile goale (aduce Tatălui o omenire îndumnezeită). Îi aduce ființa omenească răscumpărată din stăpânirea diavolului cu prețul patimilor Lui.

Sărbătoarea Înălțării Domnului este sărbătoarea împărătească din Joia Săptămânii a șasea, la patruzeci de zile după Sf. Paști. De asemenea, în această zi, statul român sărbătorește Ziua Eroilor - moment de cinstire a celor căzuți pe câmpurile de luptă pentru apărarea gliei românești.

Prin Înălțarea Sa, Mântuitorul ne-a deschis ușa cerului și ne-a pregătit loc de fericire (Ioan 14.3).

Gheorghe CEGA

SFÂNTUL NICOLAE - FĂCĂTORUL DE MINUNI

(9 - 22 mai)

În vremea împăratului Alexie (1081-1118) și a patriarhului Nicolae, ismailitenii au năvălit asupra stăpânirilor grecești. Vrajmașii crucii lui Hristos au robit pământul creștin până la Antiohia și Ierusalim pustiind cu foc și sabie toate cetățile și satele, bisericile și mănăstirile. Cei ce au scăpat - bărbați, femei și copii - au fost făcuți robi. Atunci aceeași soartă a avut și cetatea Mira, din părțile Lichiei, unde se găseau cinstitele moaște ale arhierelui lui Hristos, Nicolae. Toate acestea s-au făcut cu voia lui Dumnezeu pentru păcatele noastre cu care-L mâniem și-L întărâtăm, până la amarăciune, depășind răbdarea Sa îndelungată.

Pustiindu-se multe locuri grecești de la răsărit, ce cuprindeau și Lichia cu cetatea Mira, Domnul a voit ca să se aducă moaștele Sfântului Nicolae în Italia, în cetatea Bari. Astfel, moaștele unui luminător al lumii, nu a lipsit apusul de facerile sale de bine ale Sfântului arhieru.

Unui preot ce locuia în cetatea Bari, om drept, cinstit și cucernic, i s-a arătat Sfântul Nicolae spunându-i: „Mergi și spune poporului acestuia și la tot soborul bisericii că, ducându-se la Mira, cetatea Lichiei, să ia de acolo moaștele mele și aducându-le aici, la Bari, să le pună în cetatea aceasta, că nu trebuie să fiu acolo, în acest loc pustiu, așa voind Domnul Dumnezeu.“ Acesta aducând vestea clerului și poporului, imediat au pregătit trei corăbii, oameni vestiți și temători de Dumnezeu și câțiva cinstiți preoți, care să meargă pentru aducerea moaștelor. S-au prefăcut în negustori, încărcând corăbiile cu grâu, deplasându-se în scopul negoțului, mascând astfel scopul călătoriei

lor. Așa n-au întâmpinat nici o opreliște. Călătorind mai repede decât venețienii ce aveau același țel, au ajuns primii la malul cetății Mirei. Întrebând unde-i biserica Sfântului, au găsit patru

monahi. Motivând că vor să se închine moaștelor, aceștia le-au arătat mormântul, unde zăceau moaștele tămăduitoare.

Au dat la o parte pardoseala, au săpat pământul, găsind racla Sfântului. Au luat-o, au dus-o la corăbii, așezând-o cu cinste în una dintre ele.

Moaștele au ajuns în noul lăcaș la 9 mai, pe vremea Vecerniei.

Toată suflarea cetății a ieșit în întâmpinarea lor, împreună cu episcopii, preoții, monahii, cu tot clerul bisericesc, purtând făclii și tămâie, cântând și rugându-se bunului Dumnezeu.

Neprețuita vistierie duhovnicească și-a găsit locul în biserica Sfântul Ioan Înaintemergătorul. Moaștele atinse tămăduiau șchiopii, orbii, surzii, îndrăciții și pe cei bolnavi.

Minunile ce izvorau, i-au determinat să construiască o altă biserică din piatră, mare și frumoasă cu hramul acestui sfânt. În al treilea an de la sosirea lor în Bari, s-a făcut cinstita mutare în fața clericilor din cetățile învecinate, într-o raclă de argint aurită și pietre prețioase.

Totul s-a petrecut în aceeași zi în care au fost aduse moaștele la Bari. 9 mai este praznicul celor două aduceri - din Mira la Bari și din biserica Înaintemergătorului, în cea nouă, zidită aici. De atunci, nu numai în Bari, ci și în laturile creștine, e obiceiul să prăznuiască ziua cu dragoste pentru Sfântul Nicolae, făcător de minuni.

Este cunoscut și venerat de popor.

Cândva, în această zi, gospodarii își scoteau caii pentru ca să pască prima iarbă. Înaintea acestui eveniment, preoții țineau o slujbă stropindu-i

cu apă sfințită. La câmp se mergea călare „pentru ca necuratul să nu chinuie caii“.

Iată câteva proverbe legate de primul pășunat „A venit Nicolae, scoate caii la păscut“; „Sfântul Gheorghe-i cu căldura, iar Sfântul Nicolae cu hrana.“

Începând cu această zi se tund oile.

În înfățișarea Sfântului Nicolae - făcătorul de minuni se citește legătura sa cu stihiiile apelor. Conform credinței populare, acest sfânt este ocrotitorul marinarilor.

Cândva, stămoșii noștri, cazacii, când se pregăteau de drum lung, în preția plecării se adunau la biserică. Preoții țineau o slujbă Fecioarei Maria și Binefăcătorului Nicolae ce era socotit ocrotitorul marinarilor. Apoi se urcau în corăbii și însoțiți de cântece triste se depărtau ușor de mal.

Marinarii au doi sfinți Nicolae - unul maritim și altul ud. Cel maritim conduce corăbiile, iar cel ud, apele. Ambii îi însoțesc întotdeauna, rămânând învizibili.

Cazacii se străduiau să împodobească chipul Făcătorului de minuni, să țină sărbătorile și chiar să construiască o biserică în cinstea lui. O astfel de biserică este construită la Mahmudia de marinari ucraineni, având hramul acestui sfânt.

În timpul furtunilor pe mare, marinarii se închină sfântului ca să-i scape de necaz. Atunci scot pe puncte icoana acestuia, închinându-se ei, pentru a fi salvați.

În calendar sunt doi sfinți Nicolae: unul de mai, altul - gerosul (6-19 decembrie) - unul cu iarbă, altul cu iarna.

Dacă orăcăie broaștele în această zi de mai, ovăzul va crește, recolta va fi bună.

Până la ziua Sfântului Nicolae nu trebuie să te scalzi. Acum începe scaldatul în Dunăre.

Se spune că la această dată crapii își depun icrele.

Virgil RIȚCO

Paștele pentru cei chemați la Domnul

În acest aprilie, ba cu ploaie, vânt și lapoviță, ba cu zile cu fulguală și destul de reci, cu soare abia arătându-se uneori printre nori, ziua de 21, a doua de Sfintele Paște ne-a întâmpinat aici, în locul dintre izvoare și muniți, cu „cer azuriu și astrul zilei generos în raze, Împărăția Domnului deschizându-și astfel poarta luminii pentru mulțimea credincioșilor ce-au suit drumușorul

spre bisericuța din deal, sclipind ca o bijuterie, pentru a participa în locașul de cult și în ograda lui, la slujba bisericească de pomenire a morților și la două parastase, iar afară la sfințirea apei de către preoții paroh Valentin Ardelean și Mihăiță Mechno - fiu al satului, apă cu care apoi au fost sfințite bucatele alese date de pomană pentru cei din morminte printre care foștilor eroi ai neamu-

lui care odihnesc în cimitirul satului Izvoarele Sucevei.

Așa, după cum a explicat preotul Mihăiță Mechno în predica sa „prin acest obicei al izvoarenilor care se perpetuează din generație în generație se menține legătura cu sufletele urcate la cer ale celor dragi din familie, rude, prieteni, cu aceia care săvârșesc prin evlavie creștinească gestul. Și într-o zi de Paște nimic nu poate fi mai frumos și înălțător în fața lui Dumnezeu decât această legătură de suflet!“.

Decebal Alexandru SEUL

IN MEMORIAM

VICHENTIE NICOLAICIUC

A văzut lumina zilei în comuna Măriței, județul Suceava, la data de 16 noiembrie 1943. Era fiul Mariei și al lui Dimitrie.

A urmat școala primară din satul natal. Studiile secundare le-a început la Suceava la Liceul „Ștefan cel Mare” și le-a

finalizat la Liceul Ucrainean din Siret.

Studiile superioare le-a urmat la Universitatea „Al.I.Cuza” din Iași, Facultatea de Filologie, obținând specializarea de profesor de limba și literatura română, disciplină de învățământ căreia i-a închinat întreaga sa viață.

La termenele legale a obținut definitivatul în învățământ, gradul II și gradul I în specialitatea limba și literatura română cu calificative maxime.

După terminarea studiilor superioare a lucrat în învățământ la diferite unități școlare din zona Rădăuților: Școala Gimnazială nr. 2 din Horodnic de Jos și Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” din Rădăuți.

Pentru modul exemplar în care și-a practicat profesia de credință a fost numit director educativ timp de 3 ani și director de școală timp de 10 ani. După ieșirea la pensie n-a avut astâmpăr. A cerut și i s-a aprobat să predea limba română și limba ucraineană la Școala C.A. Rosetti din județul Tulcea, o comună pierdută în imensitatea Deltei. Acolo, după mărturisirile proprii, a muncit ca la marginea lumii civilizate, dar a meritat.

Comunitatea ucraineană, apreciindu-i civis-

mul, talentul, pregătirea profesională și conștiințiozitatea l-a trimis ca deputat în Parlamentul României. Timp de 4 ani a vizitat toate comunitățile ucrainene din România, le-a ascultat ofurile și s-a străduit să le rezolve pe toate. În toți acești ani, lucru destul de rar, toți colegii, prietenii, simplele cunoștințe și conducătorii instituțiilor din județul Suceava au primit de la el felicitări cu prilejul sărbătorilor de iarnă, a Ispasului și a Zilei Naționale.

A fost un activist convins, conștiințios și loial și pe tărâm cultural. În calitate de membru al Societății pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina a fost un model în întreaga ei activitate. Prezentări de cărți, medalioane literare, referate pe diferite teme, prezentarea unor personalități bucovinene și, în general, a făcut tot ce i s-a cerut.

A înființat și-a îndrumat reviste școlare, cum au fost: „Verhovyna” (redactor-șef); „Exod” (redactor-șef), „Iconar” (secretar de redacție); „Obcina literară” (membru în colectivul de redacție). Pe lângă acestea, a înființat și a condus revista „Lotus” de la Școala C.A. Rosetti (Tulcea). N-aș putea enumera revistele în care i s-au publicat articolele sau studiile de specialitate.

Din experiența de deputat a rezultat o carte de excepție „Repere culturale și umane”, în cadrul căreia a prezentat portretele personalităților cu care a venit în contact pe durata mandatului său de deputat sau cu prilejul activităților la care a participat.

Le-a întins o mână prietenilor și cunoscuților săi care au scris cărți. Era foarte cunoscut pentru

rigurozitatea, competența și conștiințiozitatea sa în corectarea materialelor. Așa a fost îngrijitor de ediție la cartea Valentinei Nicoară-Hrișcă „Povești neștiute. Povestea mamei mele” și a lui Victor Macoveiciuc „Umbra partizanului”. Acum a finalizat cartea înv. Ghiță Aga din Dornești „Tineretea unui erou”, care este închinată lui Cristian-Ioan Serdenciuc, dorneșteanul care a fost ucis pe când își satisfacea stagiul militar.

Cunosc că muncea la un roman autobiografic, fiind foarte precocupat, în ultimul timp, de finalizarea lui. Se pare că bănuia ce-l așteaptă.

Mă simt obligat să aduc la cunoștință părerile unor personalități românești despre omul și specialistul Vichentie Nicolaiciuc: „Profesorul Vichentie D. Nicolaiciuc este unul dintre acei membri ai etniei ucrainene care au simțul realității și se conduce în viață după anumite principii sănătoase. Unul dintre aceste principii fiind acela de a lăsa o urmă a trecerii sale prin viață. Această urmă se concretizează în scris” (Emil Satco).

„În orice domeniu în care a activat, Vichentie D. Nicolaiciuc a lăsat urme adânci și edificatoare, care au înnobilit faptele sale de muncă în slujba celor mulți, în spiritul dreptății, al frumuseții și al adevărului” (Ion Cozmei).

Parcă bunul Dumnezeu l-a luat prea repede, în deplină putere creatoare. Nu l-a lăsat să împlinească măcar 71 de ani de viață. Foștii colegi, prietenii, vecinii, simplii cunoscuți îi vor purta o neștearsă și luminoasă amintire, fiind un reper profesional, moral și civic pentru toți.

Având o adâncă rană în suflet după pierderea recentă a scumpei mele soții, înțeleg durerea soției sale, a fiului și a nepoților, pe care le-o împărtășesc din tot sufletul. Luna „Florar” te va acoperi de flori, pe care le vom depune și noi la mormântul tău!

prof. Gheorghe DOLINSKI

Vichentie Nicolaiciuc s-a născut la 16 octombrie 1943 și a adormit întru Domnul, recent, la 71 de ani, la 4 mai a.c. A fost un om activ, multilateral și altruist, care a trăit cu convingerea că datoria de om, a fiecăruia dintre noi, e să slujești, înainte de toate, pe Dumnezeu și pe aproapele tău.

Ca om și familist, domnul profesor Vichentie Nicolaiciuc știa să se ofere cu dragoste celor de lângă d-lui, primind în schimb aceeași atitudine de dragoste și respect din partea lor și a familiei, în special, întrucât putea cuceri pe toți prin căldura sa sufletească și vorba-i domoală, cumpătată și înțeleaptă izvorâte dintr-o altă calitate cu care l-a înzestrat Dumnezeu, cea de dascăl școlar, întru care s-a ridicat cu greu, fiind al zecelea

copil, din sânul unei familii de țărani din Măriței-Suceava, ajungând un tată model și un intelectual de frunte, care împreună cu soția - profesor de arte vizuale și pictor bucovinean de seamă, au dat o educație aleasă celor doi copii - Adrian și Victor, ajunși acum ingineri la firma austriacă EGGER Dornești, ocupându-se ca de proprii lor ochi de cei patru nepoți ai lor, floarea și bucuria vieții bunicilor.

Ca profesor, și-a făcut datoria în mod exemplar la școlile din Horodnic și Rădăuți, dând elevi bine pregătiți, deseori olimpici, care au izbutit în viață datorită talentului său pedagogic și profesional.

În perioada 1996-2000 a deținut funcția de deputat al comunității ucrainene în Parlamentul

României, unde prin inițative legislative a sprijinit dezvoltarea minorității ucrainene.

A fost un neobosit publicist, prezent cu cercetări, studii critice și de istorie literară, eseuri literare și teologice, interviuri etc., în revistele românești și cele ucrainene editate de UUR.

Bunul și regretatul profesor-publicist-scriitor Vichentie Nicolaiciuc, un spirit laborios nepe-reche, rămâne un model demn de urmat ca om între oameni, profesor între profesori și scriitor între scriitori, un altruist convins ce și-a risipit scelipirile de aur ale cuvântului pentru binele tuturor. Să-l ierte Bunul Dumnezeu!

Ioan CHIDEȘCIUC

O veste tristă a căzut ca un fulger peste comunitatea localității Măriței. La 4 mai 2014, Vichentie (Ghenik) Nicolaiciuc a trecut la cele veșnice.

Cu o zi înainte, am vorbit de două ori cu Ghenik. Am discutat despre romanul autobiografic „Devenire”, din care scrisese deja câteva capitole. Primele două au și apărut în „Obcina literară”, revistă a ONG-ului „Muzeul rural Emilianus-Horodnic” cu sediul în Horodnic de Sus, județul Suceava. L-am mai rugat să trimită un capitol și la „Curierul ucrainean” și glumind l-am rugat ca în roman să existe și un personaj numit Kolea.

Duminică, 5 mai 2014, mă sună profesorul Gheorghe Dolinski și-mi spune că a murit Vichentie Nicolaiciuc, imediat mă sună și poetul Ion Cozmei, care-mi spune același lucru. Nu i-am crezut și l-am sunat pe fiul lui Ghenik cel mare, Adi. Cu glas stins îmi confirmă trista veste. Imediat i-am anunțat pe mulți dintre cunoscuții lui Ghenik.

Toți cei care l-au cunoscut sunt îndurerăți de această ireparabilă pierdere.

O spun cu mâna pe inimă că a fost un om pentru oameni și mai puțin pentru el. Ne-a reprezentat cu cinste peste tot unde s-a aflat, la catedră sau în Parlamentul României.

Transmit familiei îndurerate, adică soției, celor doi fii, nurorilor, nepoților, precum și singurului frate în viață, Petru sincere condoleanțe.

Fie-i țărâna ușoară!

Kolea KURELIUK

Neașteptata veste a trecerii la cele veșnice, la data de 4 mai a.c., a profesorului Vichentie Nicolaiciuc a căzut ca un trăsnet peste noi, cei care l-am prețuit și l-am îndrăgit. Tuturor ni se pare incredibil că un om atât de activ, în plină efervescență creatoare și cu multe planuri de viitor nu mai este printre noi.

Plecarea lui timpurie în neființă a lăsat un mare gol în sufletele noastre, precum și în cultura română și ucraineană. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

*Olga ANDRICI,
membră a Uniunii Ziariștilor din România*

Colectivul redacțional al revistei „Curierul ucrainean” regretă decesul lui Vichentie Nicolaiciuc, fost profesor, deputat al comunității ucrainene în Parlamentul României, colaborator fidel al revistei noastre și este alături de familie în aceste clipe grele.

Vichentie Nicolaiciuc a fost un profesionist desăvârșit și un om de valoare. Din 2012, a devenit membru deplin al Societății Scriitorilor din Bucovina. Trecerea sa în lumea umbrelor este o mare pierdere și pentru comunitatea ucrainenilor din țara noastră.

El va rămâne mereu în inimile și-n gândurile noastre.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Curierul ucrainean

Cu adâncă durere în suflet noi, membrii Consiliului director al Societății pentru Cultură și Literatura Română în Bucovina, anunțăm trecerea prematură și fulgerătoare în neființă a lui Vichentie Nicolaiciuc, fiu și tată model, soț iubitor și bunic desăvârșit, un profesionist de excepție, un coleg și un prieten minunat, care întotdeauna și-a plecat urechea la necazurile compatrioților săi. Îți vom purta o neștearsă amintire luminoasă. Suntem alături de familia îndoliată. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Șeful Camerei de Comerț Americane: „Am venit în Ucraina cu scopul de a o transforma într-o California“

Într-un interviu acordat agenției UNIAN, președintele Camerei de Comerț Americane la Kiev, Bernard Casey, a vorbit despre noile posibilități investiționale ale Ucrainei, despre motivele pentru care investitorii străini își pun mari speranțe în transformările anunțate de guvern și despre ramurile strategice ale economiei ucrainene în care aceștia sunt gata să investească.

Camera de Comerț Americană este o organizație care reprezintă interesele a peste 600 de companii din 50 de țări ale lumii care lucrează în Ucraina. De-a lungul unei istorii de 22 de ani de funcționare în Ucraina, această organizație i-a oferit numeroase idei și sfaturi utile legate de reformele economice fundamentale, cât și de aplicarea unor proiecte concrete, începând cu crearea unor capacități de producție și până la elaborarea unor legi și programe de dezvoltare a unor ramuri.

În ianuarie a.c., la conducerea Camerei a venit un nou președinte - californianul Bernard Casey, care are o experiență de 20 de ani în domeniul planificării strategice și tactice în companii start-up precum și în subdiviziunile de dezvoltare a liberei inițiative în marile corporații de stat.

În funcțiile ocupate anterior, Casey a răspuns de administrarea activității unor holdinguri americane, asiatice și europene, incluzând componenta operațională, marketingul, finanțele, dezvoltarea tehnică și tehnologică. În interviul acordat UNIAN, el a recunoscut că este greu să lucrezi în Ucraina, dar rezultatele care privesc dezvoltarea și susținerea economiei ucrainene sunt cu atât mai prețioase.

- Domnule Casey, Ucraina parcurge vremuri extrem de complicate, situația politică și economică se schimbă de la o zi la alta. Noul guvern trebuie să răspundă provocărilor ce apar. Cum apreciați situația din Ucraina?

- Situația este, într-adevăr, complexă - atât cea politică, cât și cea economică. Dar noi salutăm hotărârile guvernului de transformare a instituțiilor-cheie ale puterii și cele legate de reformele economice.

Primii pași ai guvernului privind dereglementarea, aplicarea modelului european de dezvoltare a economiei merită, cu siguranță, aprecieri pozitive. Și noi ne-am luat obligația să ajutăm Ucraina să-și valorifice potențialul economic.

- Cum apreciați hotărârile privind creșterea tarifelor și a impozitelor. Vor avea aceste măsuri nepopulare efecte favorabile țării?

- În opinia noastră aceste hotărâri trebuiau demult luate. Nu neg faptul că, în ceea ce privește componenta financiară, de pildă, noi preferăm, mai degrabă, lărgirea bazei de impozitare și întărirea disciplinei financiare decât, să spunem, o economisire drastică a finanțelor statului și majorarea impozitelor. Creșterea presiunii fiscale asupra întreprinderilor este cel mai bun mod de a astupa o gaură financiară. Dar lupta cu sectorul subteran, lărgirea bazei de impozitare și reducerea fiscalității vor stimula întreprinzătorii și investitorii să atragă fonduri suplimentare și, ca urmare, să acționeze în folosul statului.

- La sfârșitul lunii aprilie Ucraina speră să semneze un nou program de colaborare cu FMI. Credeți că acest lucru se va întâmpla și că programul menționat nu se va dovedi a fi un nou eșec pentru țara noastră cum s-a mai întâmplat și în trecut?

- Suntem convinși că programul macroeconomic de reforme propus de FMI va fi realizat de Guvernul Ucrainei. Altă alternativă nu există. În caz contrar, Ucraina nu poate evita incapacitatea de plată. În afară de aceasta, guvernul dă dovadă de hotărâre în ceea ce privește îndeplinirea recomandărilor FMI. Aceeași hotărâre s-a putut remar-

ca și în cadrul FMI, al altor organizații financiare internaționale, inclusiv al Băncii Mondiale și al BERD.

- Colaborarea cu FMI va deschide Ucrainei accesul nu numai la ajutorul financiar internațional, ci și la piața de împrumuturi. Care este părerea Dvs., guvernul ar trebui să recurgă la această posibilitate și să iasă pe piețele de capital pentru a atrage resurse suplimentare?

- Noi am avut discuții pe această temă. Suntem în continuare într-un dialog permanent în această problemă. Poziția Camerei este că Ucrainei îi ajung fondurile pe care i le oferă programul de colaborare cu FMI. Desigur, în mod formal, ea va avea acces la finanțe, dar, în momentul de față, accesarea altor împrumuturi la nivel de stat nu are niciun sens.

Ucraina nu are nevoie de noi datorii ci de investiții directe din partea unor investitori strategici. Evident acesta este un capital de risc deoarece el se investește în fondurile de bază, în întreprinderi concrete. Și acestea sunt, de regulă, proiecte ce se realizează în parteneriat stat-privat care depind de numeroși factori. Dar investițiile și nu împrumuturile creează locuri de muncă, valoarea adăugată...

- Dar ce ne facem cu instabilitatea politică a cărei influență asupra sectorului real al economiei este mare, cum să-i convingem pe investitori să nu plece din Ucraina?

- Aici vreau să-i dezamăgesc pe sceptici. Desigur, instabilitatea politică este un minus. Dar importanța ei este cam exagerată. Noi nu avem exemple care să arate că în ultimele câteva luni cineva ar fi plecat din Ucraina. Dimpotrivă, întreprinzătorii care lucrează aici își pun mari speranțe în transformările declarate de guvern.

Voi aduce propriul exemplu. În ianuarie, am părăsit Valea de siliciu din California și am venit în Ucraina cu scopul de a transforma țara într-o „California estică“. California și Ucraina sunt comparabile ca teritoriu și populație, ca dezvoltare a unor sectoare, precum agricultura, industria alimentară, tehnologiile informaționale, energetică și chiar sectorul aerospațial, nemaivorbind de asimilarea zăcămintelor. Valorificarea eficientă a unui asemenea potențial i-a permis Californiei să se apropie, din punctul de vedere al PIB, de primele zece economii puternice ale lumii. Sunt convins că și Ucraina poate să atingă același rezultat și să intre, după un anumit timp, în primele 20 dintre cele mai puternice economii ale lumii.

- Cât de destabilizator este factorul pierderii Crimeei?

- Eu nu aș fi atât de categoric în ceea ce privește „pierderea“ Crimeei. În momentul de față, legislația Ucrainei definește Crimeea drept „teritoriu ocupat temporar“. În ceea ce privește influența acestui factor asupra economiei pe ansamblu, ea se manifestă sub două componente.

Kievul a încetat să mai subvenționeze Crimeea, dar în același timp a pierdut accesul la resursele acesteia. Potrivit unor evaluări, pierderile totale suferite din cauza anexării sunt de 8 miliarde euro, doar din partea de resurse. Și din câte știu, Ucraina va cere prin instanțe internaționale compensarea acestor daune, după cum a afirmat premierul Iațeniuk.

- Camera de Comerț Americană este dispusă să-i acorde Ucrainei asistență juridică în cazul în care ea va demara procese în instanțele internaționale?

- Aici se cuvine să facem o separare a laturii politice de cea economică a problemei. Așadar, în partea politică noi nu ne vom amesteca. Dar în ceea ce privește partea economică - da, vom fi implicați în mod temeinic...

- Ce le spuneți investitorilor care mai oscilează

între a veni sau a nu veni în Ucraina, între a rămâne aici sau a lichida afacerile până la venirea unor vremuri mai bune?

- Apelul meu este simplu: Ucraina este deschisă afacerilor. Veniți, investiți în IT, în sectorul aerospațial, agricultură, industrie alimentară, energetică, transport, logistică, în extracția resurselor minerale. Valorificați nivelul ridicat de pregătire al ucrainenilor, puneți în mișcare aici capacitățile voastre de cercetare. Participați la privatizarea întreprinderilor de stat care sunt în mare parte subevaluate, la realizarea proiectelor de infrastructură. Constituți-vă în parte a istoriei dezvoltării și succesului unei economii - al economiei Ucrainei. Sunați-mă și hai să discutăm...

- Care sunt reformele prioritare?

- Nu voi vorbi despre tot pachetul de hotărâri necesare, voi aduce doar exemple concrete. Salutăm cursul guvernului în sfera dereglementării, mai ales în sectorul agricol. Trebuie, însă, să continue, în colaborare cu Ministerul Agriculturii, activitatea de reglementare a problemelor legate de impozitare a afacerilor în domeniul agrar, de perfecționare a practicii de certificare a silozurilor de cereale și de determinare a calității produselor, de criteriile de desfășurare a activității inspecțiilor agricole și a controlului fitosanitar.

În industria alimentară, suntem pentru renunțarea la practica stabilirii prețurilor la așa-numite produse alimentare sociale. Aceasta distorsionează politica în ansamblu a prețurilor și îi sufocă pe investitori care renunță să mai investească în dezvoltarea aceleiași industrii a laptelui, deoarece în faza de desfacere a produselor ei se lovesc de o reglementare de stat strictă.

În sfera impozitelor și în cea a vămilor toate eforturile trebuie concentrate spre stabilirea unor proceduri transparente de administrare a impozitelor și taxelor. Și vorbind despre reglementare vamală nu pot să nu amintesc faptul că săptămâna trecută am semnat Memorandumul de colaborare cu Ministerul Veniturilor și Taxelor. Acesta va permite aplicarea celei mai bune experiențe mondiale din sfera evaluării vamale a mărfurilor a utilizării tehnologiilor informaționale, a automatizării procedurilor vamale și, în general, a implementării în Ucraina, a regulilor Organizației Mondiale a Comerțului și Organizației Mondiale a Vănilor.

- Ați amintit de problema corupției. Este dispusă Camera să propună variante de luptă împotriva acestui fenomen în țara noastră?

- Grupa de lucru pentru combaterea corupției a Camerei de Comerț Americane a fost și rămâne în avangardă. Vom continua să colaborăm cu toate părțile interesate - ministere, departamente, organizații nonguvernamentale, instituții financiare internaționale, asociații. Suntem cu ambele mâini pentru inițiativele noului guvern privind prevenirea corupției, considerându-le prioritare pentru ridicarea competitivității Ucrainei și îmbunătățirea climatului de afaceri în țară.

- În guvernul actual sunt mulți oameni fără experiență în activitatea administrativă, dar cu experiență în afaceri. Este bine sau rău?

- Indiscutabil, este bine. Să-i luăm, de pildă, pe șeful domeniului impozitelor și pe cel al vămilor. Ei sunt bine cunoscuți în cercurile de afaceri și, în același timp, au câștigat autoritate în fața subalternilor. Opinia lor cu privire la problemele existente este una nouă și aceasta ajută la rezolvarea lor. Mai ales că totul se reduce la sfere aplicative. Principalul avantaj al oamenilor de afaceri este acela că ei înțeleg cum trebuie să funcționeze piața și ce trebuie făcut în acest sens...

Pagină realizată de **Ion ROBCIUC**

UCRAINA - mai aproape